

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİ

KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

9’uncu Toplantı
23 Şubat 2021 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi’nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II. OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Mustafa Savaş’ın, Komisyonun bugünkü gündemine ilişkin açıklaması

2.- Komisyon Başkanı Mustafa Savaş’ın, Sakarya Milletvekili Ümit Dikbayır’ın açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

III.- AÇIKLAMALAR

1.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk’ün, KİT Komisyonu eski üyesi ve Genel Başkan Yardımcısı, Sakarya Milletvekili Ümit Dikbayır’a, özel bir durum olduğu gerekçesiyle söz verilmesi talebine ilişkin açıklaması

2.- Sakarya Milletvekili Ümit Dikbayır’ın, TEDAŞ’ta görevli bir bürokratin, partilerinin Genel Başkanına yönelik attığı “tweet”e ve kurumdan gelen yazılı cevaba ilişkin açıklaması

3.- TEDAŞ Genel Müdür Vekili Ömer Sami Yapıcı’nın, Sakarya Milletvekili Ümit Dikbayır’ın yaptığı açıklamasındaki konudan haberdar olmadığına ve mahkemelik olan bu konuda açıklama yapma imkânının olmadığına ilişkin açıklaması

4.- Hatay Milletvekili Lütfi Kaşıkçı’nın, Sakarya Milletvekili Ümit

Dikbayır'ın açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

IV. İHTİSAS KOMİSYONLARI

A) GÖRÜŞMELER

1.- Türkiye Elektrik Dağıtım AŞ Genel Müdürlüğünün (TEDAŞ) 2017 ve 2018 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİ KOMİSYONU

9'uncu Toplantı

23 Şubat 2021 Salı

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM KİT Komisyonu saat 15.36'da açılarak iki oturum yaptı.

Komisyon Başkanı Mustafa Savaş,

Komisyonun bugünkü gündemine;

Sakarya Milletvekili Ümit Dikbayır'ın açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklama yaptı.

Denizli Milletvekili Yasin Öztürk, KİT Komisyonu eski üyesi ve Genel Başkan Yardımcısı, Sakarya Milletvekili Ümit Dikbayır'a, özel bir durum olduğu gerekçesiyle söz verilmesi talebine ilişkin açıklama yaptı.

Sakarya Milletvekili Ümit Dikbayır, TEDAŞ'ta görevli bir bürokratin, partilerinin Genel Başkanına yönelik attığı "tweet"e ve kurumdan gelen yazılı cevaba ilişkin açıklama yaptı.

TEDAŞ Genel Müdürü Ömer Sami Yapıcı, Sakarya Milletvekili Ümit Dikbayır'ın yaptığı açıklamasındaki konudan haberdar olmadığına ve mahkemelik olan bu konuda açıklama yapma imkânının olmadığına ilişkin açıklama yaptı.

Hatay Milletvekili Lütfi Kaşıkçı, Sakarya Milletvekili Ümit Dikbayır'ın açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklama yaptı.

Türkiye Elektrik Dağıtım AŞ Genel Müdürlüğünün (TEDAŞ) 2017 ve 2018 yıllarına ait bilanço ve netice hesapları ibra edildi.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından, 24 Şubat 2021 Çarşamba günü toplanmak üzere saat 18.12'de toplantıya son verildi.

23 Şubat 2021 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.36

BAŞKAN: Mustafa SAVAŞ (Aydın)

BAŞKAN VEKİLİ: Nevzat ŞATIROĞLU (İstanbul)

SÖZCÜ: Mevlüt KARAKAYA (Ankara)

KÂTİP: Yavuz SUBAŞI (Balıkesir)

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayıştay Başkanlığımızın ve kurumlarımızın değerli temsilcileri; hepiniz hoş geldiniz, toplantıyı açıyorum. (*)

II. OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Mustafa Savaş'ın, Komisyonun bugünkü gündemine ilişkin açıklaması

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Bugünkü gündemimizde Türkiye Elektrik Dağıtım AŞ Genel Müdürlüğünün 2017 ve 2018 yıllarının bilanço ve netice hesapları yer almaktadır.

Sayın Genel Müdürümüzden başlamak üzere, toplantımıza katılan kurum ve Sayıştay temsilcilerimizin kendilerini Komisyonumuza tanıtmalarını rica ediyorum.

Buyurun Sayın Genel Müdürüm.

III.- AÇIKLAMALAR

1.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, KİT Komisyonu eski üyesi ve Genel Başkan Yardımcısı, Sakarya Milletvekili Ümit Dikbayır'a, özel bir durum olduğu gerekçesiyle söz verilmesi talebine ilişkin açıklaması

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkanım, Sayın Genel Müdür sunumuna başlamadan önce, eski Komisyon üyemiz, Genel Başkan Yardımcımız Ümit Dikbayır'a söz vermenizi talep ediyorum, özel bir durum var.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sayın Öztürk, bir tanıtınsınlar, ardından hemen vereyim çünkü usulümüz böyle. Bürokratlar ve Sayıştay üyesi arkadaşlar kendilerini tanıtınsınlar, daha sonra söz vereyim.

(Katılımcılar kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum.

Tabii, şimdi, sunumu yapması için Sayın Genel Müdürümüze söz verecektim ama Sayın Öztürk “Çok özel bir durum var.” dedi, usulümüzde böyle bir durum yok ama vereyim.

Buyurun Sayın Dikbayır, sadece size söz veriyorum.

2.- Sakarya Milletvekili Ümit Dikbayır'ın, TEDAŞ'ta görevli bir bürokratin, partilerinin Genel Başkanına yönelik attığı “tweet”e ve kurumdan gelen yazılı cevaba ilişkin açıklaması

ÜMİT DİKBAYIR (Sakarya) – Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum anlayışınız için.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Rica ederim, buyurun.

ÜMİT DİKBAYIR (Sakarya) – Burayı da özlemişim açıkça. Arkadaşlara da merhaba diyorum.

Sayın Genel Müdürümüze hayırlı olmasını diliyorum. Allah güç kuvvet versin.

(*) Coronavirus salgını sebebiyle toplantı salonundaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri, katılımcılar ve görevli personel maske takarak çalışmalarına katılmaktadır.

Sayın Başkanım, Sayın Genel Müdürüm, biz geçen sene ağustos ayında çirkin bir olayla karşı karşıya geldik. Kurumunuz bünyesinde Genel Müdür Yardımcısı olan Bora Ülker Niyazoğlu çirkin bir “tweet” attı. “Tweet” şöyle: “Bu kadın müfteri, bu kadın yalancı. Ula corona, git görün ona. Ula, bu karı teröristlere, FETÖ’cülere af çıkmadı diye mi bozuldu, yoksa corona mı uğradı ona? E kolay gelsin corona. Bakalım hanginiz daha kuvvetli virüs.” “Size ‘Türk’ diyenin, size ‘Müslüman’ diyenin alayını...”

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Nokta, nokta, nokta...

ÜMİT DİKBAYIR (Sakarya) – Nokta, nokta, nokta...

Şimdi, biz savcılığa suç duyurusunda bulunduk. Bir bürokratin, Mecliste grubu olan bir partinin Genel Başkanına böyle hakaret etmesi kabul edilebilir bir şey değil. Biz hem suç duyurusunda bulunduk hem de kurumunuza bir yazıyla bunu bildirdik. Kurumunuzdan şöyle bir cevap geldi, özetle okuyorum, tamamını okumuyorum: “Öncelikle belirtmek gerekir ki kurumumuzda ‘Bora Niyazoğlu’ isminde herhangi bir personel görev yapmamaktadır. ‘Niyazoğlu’ lakabıdır ancak dilekçenizin ekinde yer alan belgelerden söz konusu Twitter hesabının teşekkülünüzün Genel Müdür Yardımcılığı görevini sürdüren Sayın Bora Ülker’in fotoğrafları kullanılarak oluşturulduğu anlaşılmıştır. Yani bir karar verilmiş burada bir savcı gibi, bir hâkim gibi bir karar verilmiş ve bize de böyle saçma sapan bir yazıyla bildirilmiş. Yazının altında da Zübeyir Çalışan ve Mahmut Yağız imzaları vardır.

Şimdi, ben buradan bir kere daha sormak istiyorum.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) - İki de burada arkadaşların.

ÜMİT DİKBAYIR (Sakarya) – Buradalar diye söylüyorum zaten.

Şimdi, ben bir kere daha sormak istiyorum. Hâlâ savcılıkta soruşturması devam eden bu vatandaşla ilgili görüşleriniz böyle devam edecek midir? Ben, bunu tutanaklara geçirmek istiyorum. Sizden de bir cevap bekliyoruz Sayın Genel Müdürüm.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, teşekkür ediyorum.

ÜMİT DİKBAYIR (Sakarya) – Sayın Başkanım, çok teşekkür ederim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Ben, Genel Müdürümüzden yanıtı alacağım.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Yanıtı şimdi istiyoruz.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Ama Bakın...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkanım, usule aykırı olduğunu biliyorum ama bu adam nasıl bir bürokrat ki burada 5 milyon oy almış Sayın Genel Başkanına “müfteri” diyecek, “karı” diyecek? Kusura bakmayın...

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Genel Kurulda konuşursun onları.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bakın, bu bürokrat bölücünün ta kendisidir, bu bürokrat 5 milyon insana “Size ‘Türk’ diyeni, size ‘Müslüman’ diyeni nokta nokta...” diyen adamdır. Bu bürokratla ilgili şimdiye kadar hiçbir işlem yapılmamıştır. Böyle bürokrat olmaz, böyle insan da olmaz!

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Ne bağıırıyorsun ya? Kime bağıırıyorsun sen?

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Haddini bil ya!

LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – Tamam, yeter, burası şov yeri değil. Kendi özür diledi kardeşim, açıklama yaptı, “Ben değilim.” diye açıklama yaptı ya!

ATİLA SERTEL (İzmir) – Lütfi Başkan, sen de otur lütfen.

LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – Benim arkadaşım ya, açıklama yaptı “Ben değilim.” diye.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Lütüfi Bey, burada Başkan var.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Lütüfi Bey, lütüfen...

Sayın Öztürk, üslubunuz hoş değil; tarzınız, tavrınız hiç hoş değil; böyle yüksek sesle, bu tarafa doğru bağırarak konuşmanız hiç hoş değil. Bakın, böyle bir usul, böyle bir yöntem yok. Bakın, başlangıçta...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Lütfen sözümü kesmeyin ama sözümü kesmeyin.

Siz rica ettiniz, böyle bir usul yok. Sayın Genel Müdürümüz sunum yapmadan söz verme talebi de istediniz, ben de verdim. Yanınızdaki arkadaş, söz alan ve konuşan arkadaş sizi ikaz etmesine rağmen siz ayağa kalkıp bu tarafa doğru dönüp...

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Tehditler savuruyorsunuz.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Evet yani, konuşuyorsunuz.

TAMER DAĞLI (Adana) – Kimi tehdit ediyorsun sen yani?

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Lütfen, lütüfen...

Sayın Genel Müdürüm, buyurun, size söz veriyorum.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak)- Ya, böyle bir “tweet” atıldıysa kınayın. (Karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Tamer Bey, Tamer Bey...

TAMER DAĞLI (Adana) – Hayır, sana ne oluyor?

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) - Ayağa niye kalkıyorsun?

TAMER DAĞLI (Adana) – Kardeşim, sana ne oluyor?

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Ayağa niye kalkıyorsun? Niye ayağa kalkıyorsun?

TAMER DAĞLI (Adana) – Kalkarım.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Tamer Bey...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Al, ben de kalktım, hadi, gel!

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Toplantıya on dakika ara veriyorum.

Kapanma saati: 15.44

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 15.47****BAŞKAN: Mustafa SAVAŞ (Aydın)****BAŞKAN VEKİLİ: Nevzat ŞATIROĞLU (İstanbul)****SÖZCÜ: Mevlüt KARAKAYA (Ankara)****KÂTİP: Yavuz SUBAŞI (Balıkesir)**

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Evet, toplantıyı açıyorum.

Sayın Genel Müdürüm, sunumunuzu yapın, akabinde de hemen size sorulan soruyu da kısaca yanıtlayın.

Buyurun.

IV. İHTİSAS KOMİSYONLARI**A) GÖRÜŞMELER**

1.- Türkiye Elektrik Dağıtım AŞ Genel Müdürlüğünün (TEDAŞ) 2017 ve 2018 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

TEDAŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖMER SAMİ YAPICI - Efendim, önce izninizle kendimi tanıtayım. Ömer Sami Yapıcı ben.1986 yılında TEK bünyesinde göreve başladım mühendis olarak Diyarbakır'da. Diyarbakır, Elâzığ, Tokat ve Ankara'da TEK bünyesinde, TEDAŞ bünyesinde değişik görevlerde bulundum 86 yılından bugüne kadar. 2015 yılında Bakanlığa geçtim, Bakanlıkta çalışıyordum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Mikrofonu biraz yaklaştırır mısınız?

TEDAŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖMER SAMİ YAPICI - Bakanlıkta son dört yıldır Strateji Geliştirme Başkanlığı görevini yürüttüm. 19 Ocak 2021 itibarıyla da TEDAŞ'ta bu görev bana tevdi edildi, TEDAŞ'a geldim.

Şimdi, efendim, izninizle, sunum içeriği konusunda kısa bir bilgilendirme yapmak istiyorum. Başlıklarımız; özelleştirme süreci, TEDAŞ'ın görevleri, personel bilgileri, kurumumuzun yapısı, yürüttüğümüz faaliyetler, eğitim hizmetlerimiz, kamulaştırma işlemlerimiz, bilanço değerlerimiz var, proje onay-kabul işlemleri yürütüyoruz, ona, ilişkin bilgilerimiz var, bazı belge ve çalışmalarımız var, bir de zaman zaman yürüttüğümüz anketlerimiz var.

Özelleştirme sürecimiz 93 yılında kurulmuş bir KİT olan şirketimiz ve bağlı 21 şirketimizin 2/4/2024 tarihinde özelleştirme kapsam programına alınma süreciyle başlatıldı. Bu süreç, 30/9/2013 tarihinde en son bölgenin devriyle birlikte tamamlandı. Genel Müdürlüğümüz özelleştirme sürecinin tamamlanmasına müteakip 25/4/2017 tarihinde eski statüsüne iade edilerek Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığıyla ilişkilendirildi tekrardan. Bu haritamızda, hepinizin bildiği gibi, 21 dağıtım şirket bölgesinin görünümü var. TEDAŞ'ın görev ve kapsamlarına bakacak olursak başlıca hizmetlerimiz, görevlerimizde denetim, kontrol, koordinasyon ve standardizasyon, eğitim, mühendislik ve danışmanlık ve kamulaştırma hizmetlerini yürütmekteyiz. Bu kapsamda, bunlara birer başlıkta değinmek gerekirse, dağıtım tesisleri için gerekli kamulaştırma işlemlerini yapmak, genel aydınlatmayla ilgili mevzuatın verdiği diğer görevleri yapmak, genel görevleri yapmak, dağıtım tesislerinin maliki sıfatıyla işletme hakkı devir sözleşmesiyle belirlenen iş ve işlemleri yapmak, mevzuat kapsamında yine bize öngörülen, verilen, tevdi edilen görev kapsamında dağıtım şirketlerinin denetimini yapmak, gerektiğinde ve/veya

görev verildiği takdirde yurt içi veya yurt dışında dağıtım faaliyetlerini yapmak veya yaptırmak, hizmet kalitesi ve müşteri memnuniyetini araştırmak için Bakanlığımızın bize verdiği yetki kapsamında yine çalışmalar yapmak, Bakanlığımızın yine bize yetki devrettiği kapsamda proje kontrollerini ve onaylarını yapmak, geçici ve kesin kabulleri yürütmek, dağıtım şebekesinde kullanılacak malzeme ve teçhizatın şartnamelerini hazırlayarak bunlara ilişkin belgelendirme sürecini yürütmek.

Ulusal ve uluslararası dağıtım şirketlerine ihtiyaç oldukça, gerektiğinde danışmanlık yapmak, ulusal ve uluslararası alanda kamuya ve özel sektöre mevzuat kapsamında gerekli eğitimleri vermek, Türkiye genelinde oluşan yıllık dağıtım verilerini değerlendirerek dağıtım istatistikleri kitabını hazırlamak, bütün kamunun ve özel sektörün kullandığı bir Birim Fiyat Kitabı'mız var, onu da yıllık olarak hazırlıyoruz aynı zamanda.

Bakanlığımızın merkez teşkilatıyla bağlı, ilgili, ilişkili kurum ve kuruluşlarının faaliyetleriyle ilgili, ilintili olarak bilgi teknolojisi ve operasyonel teknoloji kapsamındaki çalışmaları yapmak, taleplere binaen yaptırmak, dağıtım varlıklarının sigortalanması ve güvence altına alınmasını sağlamak, Elektrik Piyasası Kanunu ve ilgili mevzuatla verilen ve verilecek olan diğer görevleri yapmak, bunlar başlıca bizim ifade edeceğimiz faaliyetlerimiz.

Geçmişte bizim Türkiye genelinde Kayseri civarı hariç 80 vilayet için hizmet verirken toplamda kendi bünyemizde 31 bin personelimiz vardı. Bugün, şu anda 1.339 personelle hizmet vermeye devam ediyoruz çünkü sahadan tamamen çekildik, sadece merkezde ve her bölgede birer tane il bazında temsilcilik bulunduruyoruz.

Kurumsal yapımızı da arz etmek gerekirse; ekranda gözüktüğü gibi, 1 Genel Müdür ve 4 Genel Müdür Yardımcısıyla çalışıyoruz şu anda fiili olarak. Bunlara bağlı daire başkanlıklarıyla hizmetlerimizi devam ettiriyoruz.

2020 yılına bakacak olursak, TEDAŞ tarafından şu anda yürüttüğümüz, hangi faaliyetleri yaptık, ona ilişkin de; Bakanlığımızca 30/6/2017 tarihinde verilen yetki devri kapsamında dağıtım şirketlerinde 15 adet periyodik, 11 adet kısmi denetim gerçekleştirdik. İşletme hakkı devri sözleşmesi kapsamında yine 4 elektrik dağıtım şirketi ile 4 tedarik şirketinin kontrollerini yaptık.

Denetim kapsamındaki faaliyetlere ana başlıklar olarak bakmak gerekirse; kamulaştırma, yatırım faaliyetleri, kullanıcılarla ilgili faaliyetler, lisanssız elektrik üretimine ilişkin iş ve işlemler, işletme bakım faaliyetleri, mali konular, hizmet kalitesi, satın alma ve satış işlemleri, bilişim ve şebeke işletim sistemleri altyapısı, hukuki süreçler olarak ifade edilebilir denetim kapsamımız.

Yine, bu faaliyetler kapsamında, Elektrik Piyasası Kanunu geçici 6'ncı maddesinde bize verilen görev kapsamında, genel aydınlatma mali denetimlerini yapmaktayız. Ayrıca arızalı olan armatürlerin denetimi kapsamında "Mobil Takip Uygulaması" diye bir yazılım geliştirildi, 2019 Şubat ayında devreye alındı bu. Bu uygulamayla, isteyen her vatandaş ihbarda bulunabilmekte, şikâyetin zamanında giderilmemesi durumunda ise muhatabı olan dağıtım şirketine cezai yaptırım uygulanmaktadır. 2020 sonuna kadar yaklaşık 148 bin kullanıcı tarafından bildirilen 517 bin aydınlatma arızasını giderme oranı yüzde 98'in üstünde gerçekleştirilmiştir.

İzleme faaliyetlerimiz var. Bu kapsamda dağıtım şirketleri tarafından bir sonraki yıl yapılacak olan yatırımların can ve mal güvenliğini, arızaların yoğun olduğu bölgelerde bağlantı hatlarında genişleme ve yeni yatırım önceliklerine göre belirlenme çalışmaları yürütülmekte, dağıtım şirketleri tarafından yapılan yatırımların sahadaki uygulamaları her yılın mart ayı sonuna kadar yerinde izlenmekte, yedi gün yirmi dört saat esası üzerinde bütün Türkiye genelindeki elektrik kesintilerine ilişkin izleme yapılarak gerektiğinde Bakanlığımızla paylaşılmakta bunlar.

Bazı mevzuat çalışmalarımız var, şartname ve mevzuat çalışması kapsamında yönetmelik, yönerge, tebliğ, usul esas, şartname, süreli yayın şeklinde yürürlükte olan dokümanlarımız var. Bunlara ilişkin çalışma başlatılan, bitirilen ve yeni, ilk defa hazırlananlar var en sağ sütunda görüldüğü üzere.

Eğitimle alakalı olarak mümkün oldukça kurum içi, hizmet içi eğitimleri yoğunlaştırarak devam ettirmektediriz ancak geçen yıl 2020 yılı itibarıyla pandemi münasebetiyle bu oranda bir düşüş yaşadık. Daha önce kırk sekiz saat olan kişi başı eğitim süresi, 2020 yılında otuz bir saate kadar düştü.

Aynı zamanda, kurumumuz sektör paydaşlarının gelişimine katkı sağlamak amacıyla, sektörde Mesleki Yeterlilik Kurumu tarafından yetkilendirilmiş belgelendirme kuruluşu olarak sınav ve belgelendirme faaliyetini yürütmekteyiz, bu bize verilen bir yetki.

Eğitimle ilgili olarak; Ankara, İstanbul, İzmir ve Erzincan olmak üzere 5 eğitim merkezinde dağıtım sektörünün ihtiyacını karşılayacak nitelikte yurt içi ve yurt dışı faaliyetleri sürdürmekteyiz. Soldaki çubuk grafiğe bakmak gerekirse yurt içinde verilen eğitim sayımızda -yine, dediğim gibi, hem pandemi nedeniyle oluşan risk nedeniyle- biraz düşüş yaşadık, yarıdan da aşağı düşüş yaşadık.

Yine, eğitim verilen ülkeler olarak Sudan, Sierra Leone, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Çad Cumhuriyeti, Azerbaycan sıralanabilir. Ayrıca yine Somali, Azerbaycan, Senegal, Moritanya, Pakistan, Lübnan'la alakalı Dış İlişkiler Genel Müdürlüğümüzün önderliğinde görüşmeler yapıyor. Bunlardan uygun olunan, mutabık kalınan olursa bunlarla alakalı çalışmaya başlanabilecek. Yurt dışı eğitimde de adam/gün sayımız 2019'da 467 iken maalesef 2020 yılında bir düşüş yaşamış olduk.

Proje onay ve kabul işlemlerine bakacak olursak; sol taraftaki lisanssız üretim tesislerinin projelerinin onayı, sağdaki ise “yatırım” dediğimiz elektrik şebekelerine yönelik projelerin onay eğrisini gösteriyor. Ortalama on iki günde proje onayını gerçekleştiriyoruz.

Yatırımla alakalı olarak ise, yine ortalama on üç günde bir proje onayını gerçekleştiriyoruz, oldukça düşüş var. Geçmişte iki yüz kırk saatlerden, yetmiş saatlerden, on iki saatlere kadar düşürülmüş bir projenin kurumumuza intikal ettikten sonra kurumumuzdaki onay süresi için geçen zaman.

Yine, bizim kabul görevlerimiz var. Tesislerin kabulünü yapıyoruz, bunlar lisanssız üretim tesisi ile yine yatırım projeleri. Burada da süreyle alakalı oldukça iyileşme yaşanmış, on yedi saate kadar lisanssız projelerde, yirmi altı saate kadar da “yatırım projeleri” dediğimiz şebeke projelerinde bir iyileşme yaşanmış.

Kamulaştırmayla alakalı da trend oldukça artış gösteriyor çünkü tesisle alakalı yatırımları ihtiyaç oldukça, gerektikçe kamu yararı kararı alınmasına binaen süreyi de kısaltarak tesis sayısını arttırarak bu kamulaştırma trendini arttırdık.

Emlakla alakalı işlemlerimiz var. Bunlar bir kısım deplase talebi gelebiliyor, irtifak terkinin istenebiliyor, direkt yeri boşaltılmış boş direk yerinin eski sahibine satışı veya devir işlemleri şeklinde. Burada da yine geçen süre, zaman, oldukça düşürüldü. Bu da 2020 yılına ilişkin geçici bilanço değerlerimiz bu tablo, geneli olarak bakmak gerekirse.

ISO belgesi kapsamında bazı çalışmalarımız var. Sertifika almak amacıyla yaptığımız çalışmalardan, müşteri memnuniyeti ve çalışan bağlılığını temel alarak sürdürülebilir sistemlerin kurulması amacıyla toplam kalite yönetimi sistemi kapsamında TSE EN ISO 9001 belgesine sahibiz, ISO 22000 Gıda Güvenliği Belgesi'ne sahibiz, ISO 27001 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi Belgesi'ne sahibiz, ISO 17024 Personel Belgelendirme Akreditasyon Standardı Belgesi'ne sahibiz.

Biz, başlarken de arz etmiştim, memnuniyet araştırması çalışması yapıyoruz, bunlar gerek kurum içi gerekse iş yaptığımız paydaşlarımızla alakalı. Bunlardaki memnuniyet oranlarında da bir artış yaşanmış ama birinde biraz bir düşüş yaşanmış.

Sayın Başkanım, arz ederim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Genel Müdürüm.

Evet, Sayın Dikbayır'ın sormuş olduğu sualle ilgili olarak Sayın Genel Müdürüm, buyurun sözü size veriyorum. Kısaca bir açıklama yapın, sonra da gündeme geçeceğim.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

3.- TEDAŞ Genel Müdür Vekili Ömer Sami Yapıcı'nın, Sakarya Milletvekili Ümit Dikbayır'ın yaptığı açıklamasındaki konudan haberdar olmadığına ve mahkemelik olan bu konuda açıklama yapma imkânının olmadığına ilişkin açıklaması

TEDAŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖMER SAMİ YAPICI – Başlarken de arz ettiğim gibi, ben 2005 yılından beri Bakanlıkta çalışıyorum, kurumla ilişğim yok, herhangi bir sosyal medya hesabı da kullanmıyorum ben. Dolayısıyla bu olaydan haberim yok, bilgim de yok. Hiçbir sosyal medya hesabım yoktur benim, böyle bir alışkanlığım yok, haberim bile yok bundan. Ben 19 Ocak 2021 tarihinde başladım buraya. Konu geçince burada bilgi sahibi oldum şu anda, bir yazıyla cevap verilmiş Sayın Milletvekilimin de ifade ettiği, buyurduğu gibi. Ancak yazının giriş kısmı biraz farklılık arz ediyor. Bizdeki yazının giriş kısmını izin verirseniz okumak istiyorum. Burada duyduğum bir olay yalnız, bunu arz edeyim sizlere, süreç yürüyormuş, süreçten haberim yok efendim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Buyurun.

TEDAŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖMER SAMİ YAPICI – “İYİ PARTİ Genel Başkanı Sayın Meral Akşener ve Milletvekili Sayın Ümit Dikbayır'ın vekili olarak Boran Yazoğlu ismiyle açılan Twitter hesabından yapılan paylaşımlara ilişkin olarak Genel Müdürlüğümüze sunmuş olduğunuz 20/8/2020 141245 sayılı kayıtlı tarihli dilekçeniz ve eki belgeler incelenmiştir. Öncelikle belirtmek gerekir ki Kurumumuzda Boran Yazoğlu isminde herhangi bir personel görev yapmamaktadır ancak dilekçenizin ekinde yer alan belgelerden, söz konusu Twitter hesabının Teşekkülümüz Genel Müdür Yardımcılığı görevini yürüten Sayın Bora Ülker'in fotoğrafları kullanılarak oluşturulduğu anlaşılmıştır.” Bundan sonrası da aynı zaten, okumama gerek yok, giriş kısmında bir değişiklik var, onu arz edeyim ve olaya orada vâkıf oldum. Mahkemelik olduğunu öğrendim, mahkemeye ilgili süreç konusunda bir görüş beyan etmem, herhangi bir açıklama yapma imkânım yok.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – O zaman Sayın Genel Müdürüm, Sayın Dikbayır'ın konuyla ilgili size sorduğu soruya yazılı bir şekilde, detaylı olarak yanıt verin.

TEDAŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖMER SAMİ YAPICI – Ben araştırayım.

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) – Her kimse, bir kınar mısınız lütfen?

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sayın Başkan, müsaade eder misiniz?

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Gündeme geçmemiz gerekiyor lütfen. Gündeme geçtikten sonra... Yanıtı verdi.

Sayın Yaşar, rica ettiniz ve ben söz verdim, usulün dışına çıktık, lütfen...

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Bu arkadaş aktif olarak görevde mi değil mi? Başka bir şey istemiyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Buyurun, bunu söyleyin gündeme geçiyorum.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Şu anda aktif olarak görevde mi değil mi?

TEDAŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖMER SAMİ YAPICI – Şu anda Bakanlığımızın vermiş olduğu vekâleten Genel Müdür Yardımcılığını görevlendirme şeklinde yürütmektedir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Tamam, peki, teşekkür ederim.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sayın Başkanım, bir saniye, biz bu arkadaş görevde olduğu sürece Komisyona katılmayacağız.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Gündeme geçiyorum.

Şimdi önerilerin görüşmelerine başlıyoruz.

IV. İHTİSAS KOMİSYONLARI (Devam)

A) GÖRÜŞMELER (Devam)

1.- Türkiye Elektrik Dağıtım AŞ Genel Müdürlüğünün (TEDAŞ) 2017 ve 2018 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri (Devam)

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Kurumun 2017 Alt Komisyon Raporu’nda 1, 2018 yılı Alt Komisyon Raporu’nda 2 öneri bulunmaktadır.

Şimdi 2017’nin 1 no.lu genel önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – 1. 2017 yılı Sayıştay denetim raporunda yer alan diğer bulgu ve önerilerin yerine getirilmesi.

TEDAŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖMER SAMİ YAPICI – Sayın Başkanım, müsaade ederseniz, 1. Hukuk Müşavirimiz Ayşegül Hanım cevapları okuyacak.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Buyurun okuyun.

TEDAŞ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 1. HUKUK MÜŞAVİRİ AYŞEGÜL HACİÖMEROĞLU EKİZ – Öneriler doğrultusunda gerekli çalışmalar yapılacaktır.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın üyeler, diğer bulgu ve önerilerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı?

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Sayın Başkan...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Buyurun Sayın Yavuzyılmaz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – 2018’in 1’i ile 2017 arasında bir birleştirme yaptınız mı Başkanım?

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Yok, birleştirme yok.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yoksa tamam, o zaman bekleyeyim ben de 2018 1’i.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Başka söz isteyen. Yok.

Böylelikle 2017 yılı önerilerinin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi 2018 yılı önerilerinin görüşmelerine başlıyoruz.

2018’in 1 no.lu önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Dağıtım faaliyeti kapsamına girmeyen reklam ve kira gelirlerinin paylaşımına ilişkin olarak mülk sahibi TEDAŞ ile elektrik dağıtım şirketlerinin karşılıklı anlaşarak bu hususları işletme hakkı devir sözleşmelerine yansıtmaları, ayrıca 19/12/2015 tarih 29567 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak 1/1/2016 tarihinden itibaren yürürlüğe giren Dağıtım Sistemi Gelirinin Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ’de değişiklik yapılması hususunda Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu nezdinde girişimlerde bulunulması.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Buyurun, cevabı alalım.

TEDAŞ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 1. HUKUK MÜŞAVİRİ AYŞEGÜL HACİÖMEROĞLU EKİZ – Genel Müdürlüğümüzün söz konusu reklam ve kira gelirlerinden pay alması hakkında gerekli mevzuat düzenlemelerinin yapılması için 22/11/2019 tarih ve 101705 sayılı yazımızla EPDK nezdinde girişimde bulunulmak üzere Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığımızdan talepte bulunulmuştur. Bahse konu bu talebimiz, 19 Şubat 2021 tarih ve 36044 sayılı yazımızla tekrar Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığımıza iletilmiştir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Evet, öneri üzerinde söz almak isteyen üyemiz var mı?

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Sayın Başkan...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Buyurun Sayın Yavuzyılmaz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Sayın Genel Müdür, değerli Yönetim Kurulu üyeleri, değerli bürokratlar, Sayıştayın kıymetli denetçileri ve milletvekili arkadaşlar; hepiniz tekrar hoş geldiniz.

Bulgu çok önemli bir bulgu; şöyle önemli: Aslında biraz tarif etmek gerekiyor vahim durumu. TEDAŞ'ın özelleştirme kapsamında dağıtım şirketlerine devrettiği mülklerde, dağıtım şirketlerinin, bu, İHDS kapsamındaki sözleşmelerde yer almadığı hâlde kira ve reklam geliri elde ettiği, bunun da haksız bir kazanç olduğu Sayıştay raporlarında yazıyor. Bu doğrultuda Kurum, bu dağıtım şirketlerinin elde ettiği haksız kazancın düzeltilmesini, bu doğrultuda bu mülklerin sahibinin kendisi olduğunu, özelleştirme kapsamında yapılan sözleşmelerde reklam ve kira gelirlerinin dağıtım sistem geliri olacağına dair herhangi bir hüküm bulunmadığını ifade ederek bu gelirlerin kendisine ait olduğunu belirtiyor. Bu noktada da diyor ki: Ben TEDAŞ olarak bu gelirlerin yüzde 50'sini alıyorum, yüzde 25'i bu reklam ve kira geliri kapsamında yine dağıtım şirketlerine verilebilir, yüzde 25'i de vatandaşların faturasına yansıtılabilir veya diyebiliriz ki TEDAŞ'ın 2'nci bir alternatif teklifi her halükârda şu olabilir: Bu reklam ve kira gelirinin büyük çoğunluğunu vatandaşın faturasına yansıtmak da yine TEDAŞ'ın tercihi olabilir ancak sözleşmesinde yer almayan bir geliri özel dağıtım şirketlerinin elde etmesini TEDAŞ uygun görmüyor, Sayıştay uygun görmüyor. Bahsettiğimiz rakam 2018 yılı sonu itibarıyla 147 milyon 891 bin 82 lira 55 kuruş. Şimdi, çok dikkatli olarak söyleyeceğim kuracağım cümleyi. 2015 yılının sonuna kadar -bu ifadeyi tekrar kullanacağım, kimse alınıp gücenmesin- 36 milyon 303 bin 595 lira 77 kuruş artı faizlik reklam ve kira geliri tutarı dağıtım şirketlerinin kasasına girmiş, bu para geri alınamadığı için de görüyoruz ki dağıtım şirketlerinin kasasına bir hortum bağlanmış. Şimdi, bu konuyla ilgili TEDAŞ'ın yaptığı itirazdan sonra bir kılıfına uydurma operasyonu başlıyor. Bu operasyonun başında kim var? EPDK var. Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu bakalım neyi düzenlemiş? TEDAŞ'ın haklarını mı savunmuş, vatandaşın haklarını mı savunmuş, neyi savunmuş? TEDAŞ ne yapıyor? 1/1/2016 tarihinde mevzuatta bir değişiklik yapıyor ve diyor ki: "Bu TEDAŞ'ın mülklerindeki reklam ve kira gelirlerinin tümü, sözleşmesinde olmamasına rağmen, özel dağıtım şirketlerine aittir." Böyle bir karar veriyor. Bunun bedeli 2018 yılının sonuna kadar vatandaşımızın -TEDAŞ da kamu kaynağı kullandığı için söylüyorum her halükârda- cebinden eksilen 147 milyon 891 bin 82 lira 55 kuruş. 2019 yılı var, 2020 yılı var; bununla birlikte 200 milyon lirayı geçtiğini görebiliyoruz ve aynı zamanda da EPDK'nin bu düzenlemeyi henüz yapmadan önceki kısmı yani tamamen usulsüz olan kısmında aynı zamanda bir aklama çabası var. Şimdi, bu konuya -ben KİT Alt Komisyon toplantısı sırasında da EPDK yetkilisine söyledim- itiraz ettik, TEDAŞ Genel Müdürü de itiraz etti, hatta bana göre Halil İbrahim Leventoğlu'nun kendisi görevden uzaklaştırılmıştır ve uzaklaştırılmasının temel nedenlerinden bir tanesi de Sayıştayın bu bulgusudur, bu dağıtım şirketlerine âdeta peşkeş çekilen bu tutardır. Bunun peşkeş çekilmediğini iddia eden arkadaşlar varsa da bunu açıklasınlar. EPDK'den bunun açıklamasını istiyorum. Kimin parasını kime veriyorlar? En basit anlamda, çok anlaşılır olması için bir

örnek vereceğim: Bir apartman var, apartmanda ev sahipleri var ve dolayısıyla da onlar apartmanın yan yüzeyine, duvarına, dışarıya, sokağa doğru bakan tarafa bir reklam panosu asıldığı zaman onun geliri onlar sahip olurlar, yani mülklerin sahibi; kiracılar sahip olmaz. Dolayısıyla, TEDAŞ bu kendi kiraladığı ve belirli süreliğine kiraladığı mülklerin sözleşmelerine de reklam ve kira gelirleri konusunda bir hüküm yazmadığına göre böyle elde edilen gelir sözleşme dışıdır, kapsam dışıdır, dolayısıyla da yasa dışıdır. Bu bakımdan, KİT Alt Komisyonu toplantısında EPDK yetkilisinin verdiği cevap şuydu, -keşke tutanak olsa da sizin de şu anda onu okuma şansınız olsaydı- dedi ki: “Biz zaman zaman dağıtım şirketlerine ceza da kesiyoruz.” Ya, eğer ceza kesmen gerekiyorsa ceza keseceksin, sözleşmesini feshetmen gerekiyorsa sözleşmesini feshedeceksin ama vatandaşın parasına da sahip çıkacaksın. Dolayısıyla, bu bulguya Sayıştay ısrarla yer veriyor ve mevcut durum itibarıyla da bu reklam ve kira gelirlerinin yüzde 75’i dağıtım şirketlerine kalıyor. Bu haksız kazancı EPDK nasıl açıklıyor? Burada, bize, halkın milletvekillerine, milletin vekillerine bir açıklasın, bilelim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum.

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) – Yani sorum EPDK’ya. Kurum bu konuda mücadele veriyor.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Tamam, bu hususta biz söz veriyoruz Sayın Vekilim.

Sizin konuşmalarınızdan sonra ilk önce Genel Müdürlüğümüze söz vereceğiz, gerekirse oraya da söz veririm.

Buyurun Sayın Sertel.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Evet, hoş geldiniz öncelikle.

Hiç hoş olmayan bir başlangıç oldu toplantıya. Bunun için üzüntülerimi belirtiyorum çünkü Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında zaman zaman gergin anlar yaşandı, zaman zaman yumruklaşmalar oldu, zaman zaman milletvekilleri hiç istemese de o uzun çalışma süreçleri içerisinde birbirlerini incittiler. Burada, KİT Komisyonunda birkaç arkadaşla birlikte beş yılı aşkın süredir beraberiz. Tamer arkadaş, Ahmet Tan arkadaş ve diğer arkadaşlarla beraber çalışma yürütüyoruz.

Bu KİT Komisyonunda da zaman zaman gergin anlar oldu. Geçtiğimiz dönemlerde birbirimizle ilgili sıkıntılı anlar yaşadık ama bugün beni ve arkadaşlarımı asıl üzen olay bir bürokratin siyasi parti grubu bulunan bir Genel Başkanla hakaret ettiği iddiası üstü kapatılarak ve yanıt verilmeden, o kişinin o konuda kendisi gelip burada yanıt vermesi gerekirken bu yapılmadı. Kendi aramızda, Komisyon üyeleri arasında kısa süren bir gerginlik yaşandı. Bunun için üzüntülerimi belirtiyorum. Hiçbir bürokrat Genel Başkanlara hakaret edemez.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Hiç kimse edemez.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Hiç kimse edemez.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Zaten milletvekilleri olarak bizim kendi aramızda ve Genel Başkanlara yönelik hiç de hoş olmayan bazı cümleleri kullandığımız ve ona ilişkin de kendi aramızda tartıştığımız oluyor ama bir de bu işe devletin bürokratlarını katarsak bu işin içinden çıkamayız. Ben, özellikle Cumhuriyet Halk Partisi grubu olarak, İYİ PARTİ Genel Başkanı Sayın Akşener’e yapılan hakareti kınıyorum, kınıyoruz. Bir daha böyle bir olayın olmaması için, devlet kurumlarının içerisinde, bu bürokrasi içerisinde çalışan insanların kendi geleceklerinin ve yükselişlerinin diğer parti Genel Başkanlarına ya da milletvekillerine yapılacak hakaretlerle olmaması gerektiğinin, gelinecek makama liyakatle gelmesi gerektiği noktasında hassasiyet gösterilmesinin altını çiziyorum. Yoksa devletin

de çivisi çıkar, yoksa kendi arasında insanlar sadece bir partiye aidiyet duyduğu için liyakatine bakılmaksızın görev alır ama devletin kurumları sapır sapır dökülür ve batır. KİT’lerde zaman zaman yaşanan da ne yazık ki budur. KİT’ler zarar ettirilmektedir, zarar etmektedir, zaman zaman büyük sıkıntılar içerisine düşürülmektedir ve özelleştirme çabaları içerisine girilmektedir. Bütün bunları ne yazık ki üzüntüyle ve doğruyu göstermek yolunda muhalefetimizle sürdürmeye devam edeceğiz.

Ben, şimdi, bu öneriler konusundaki konuşmamı yapayım: Bu işletme hakkı devir sözleşmesiyle devredilen tesislerin dağıtım şirketleri tarafından devir sözleşmesinde olmadığı hâlde mülkiyeti TEDAŞ’a ait binalara reklam aldığı, baz istasyonları kurulduğu ve bundan ciddi bir gelir elde edildiği belirtiliyor. Şöyle ki, dağıtım şirketleri 2014 yılından 2018 yılına kadar toplamda 147 milyon 891 bin lira gelir elde etmiş ancak bu binalar TEDAŞ’ın olmasına rağmen gelirden TEDAŞ’a herhangi bir pay verilmemiş. Dolayısıyla Kurum, hakkı olan ve dört yılda alması gereken 148 milyona yakın bir geliri elde edememiş, alamamış. Dağıtım şirketlerinden alacaklarımızı tahsil edemiyorsunuz, üstüne bu şekilde para aktarımı yapılıyor ve Kurum her yıl zarar ederken bu kayıplara neden göz yumuluyor? Bu kayıpları göre göre neden göz yumuluyor? Bu sorunun asıl yanıtını vermesi gereken sizsiniz ama sizi yöneten siyasi iradedir. Siz eğer bu zararı siyasi iradeye dayanarak yapıyorsanız aslında bu soruya siyasi irade de yanıt vermelidir.

Kurumun 2019 yılı reklam gelirlerinden kaybı ne kadar olmuştur? Önemlidir, 2019 yılındaki kayıp miktarı önemlidir. Mülkiyeti Kuruma ait olan bu binaların reklam ve baz istasyonu gelirlerini TEDAŞ’a aktarmak için bir girişimde bulundunuz mu? Bu gelirler geçmiş yıllarda olduğu gibi TEDAŞ’a aktarılacak mı? Bu gelirlerin aktarılmasının önünde engel olan durum nedir? Niçin TEDAŞ bu gelirlerden parasal olarak istifade edemiyor? Niçin TEDAŞ parasını ve o reklam gelirlerinden gelecek olan, baz istasyonlarından gelecek olan geliri alamıyor? Mülkiyeti TEDAŞ’a ait olan dağıtıcı şirketleri tarafından kullanılan kaç adet binanız var? Bu binalarla ilgili envanteri, dokümanı ve sizin 2019’daki kaybınızı öğrendik, 2020’deki kaybınızı da açıklayarak bize, Komisyonumuza, KİT Komisyonuna vermenizi özellikle rica ediyorum çünkü “Devletin malı deniz, yemeyen domuz.” atasözü buraya oturuyor. Biz bu devletin kör kuruluşunun heba edilmesinin karşısında olan insanlar olarak söylemlerimizi yapacağız. Bunun yanıtlarını almak için de mücadelemizi sürdüreceğiz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Vekilim.

Evet, başka söz? Yok, değil mi?

Sayın Genel Müdür, buyurun. Yanıtlamak için sözü size veriyorum.

TEDAŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖMER SAMİ YAPICI – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; efendim, Sayıştayın Dağıtım Sistemi Gelirlerinin Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ’de değişiklik yapılması hususunda EPDK nezdinde girişimde bulunulması talebi var bizden, bulgunun neticesindeki öneri bu şekilde. Biz de bunun üzerine 22/11/2019 tarihli, 101075 sayılı yazımızda bu girişimlerde bulunulması için Bakanlığımıza yazdık. Buna ilişkin çalışmanın sonucu bize dönülmediği için en son bu talebimizi 19/2/2021 tarih ve 36044 sayılı yazımızla tekraren ilettik.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Nereye ilettiniz Sayın Genel Müdürüm?

TEDAŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖMER SAMİ YAPICI – Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığımıza ilettik tekraren. Bu hususta yapılacak çalışmanın hızlandırılıp bize dönüş yapılması için arzda bulunduk.

Arz ederim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Yani son aşamada paylaşım nasıl?

TEDAŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖMER SAMİ YAPICI – Son aşamada, şu anda Dağıtım Sistemi Gelirlerinin Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ’e göre, EPDK’nin yayımlamış olduğu tebliğe göre, ben yüzde 50’ye 50 olarak biliyorum. “Yüzde 50’si dağıtım şirketine bırakılıyor.” şeklinde, yüzde 50’si ise tarife yoluyla tüketicilere yansıtılarak tarifenin indirilmesi sağlanıyor.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Bu çalışmalar devam ediyor yani.

TEDAŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖMER SAMİ YAPICI – Şu andaki, yürürlükte olan uygulama bu. Ama şu anda çalışmalardan ne çıkacak bilemeyiz efendim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Evet, anladım, çalışma devam ediyor yani.

TEDAŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖMER SAMİ YAPICI – Evet, devam ediyor, bekleyeceğiz.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Evet, Bakanlıktaki arkadaş yanıtlasın.

Buyurun.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Sorduğum sorulara yanıt alamadığım kayıtlara geçsin.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sayın Vekilim, bir saniye... Daha sonra söz vereceğim. Şimdi, Bakanlık yetkilisi arkadaşla söz vereceğim.

Buyurun.

EPDK TEMSİLCİSİ ABDULCABBAR KARAOĞLU – Abduncabbar Karaoğlu, EPDK personeliyim.

Şu anda Bakanlıktan tarafımıza, 20’siydi yanlış hatırlamıyorsam, 20’si tarihiyle bir yazı ulaştı. Bununla alakalı bir görüş oluşturacağız ama sistemi şöyle bir açıklamak gerekirse, ilk başta, özellikle TEDAŞ’a aktarılmasıyla alakalı hususu söyleyeyim; TEDAŞ, bizim EPDK olarak tarifesi düzenlemeye tabi kısımlar sınırlandırılmış durumda. Buradaki hüküm ise daha çok işletme hakkı devri sözleşmesini ilgilendiriyor, yani biz düzenlediğimiz bir tebliğde, işte, şu kadarının tüketicilere yansıtılacak şekilde dikkate alınması, şu kadarının dağıtım şirketlerine aktarılması ve TEDAŞ’a aktarılması şeklinde bir hüküm yaparsak bizim yetki aşımımız oluyor burada. Bu kapsamda, işletme hakkı devri kapsamında değerlendirilmesi lazım fakat bunun asıl, yani tüketiciler ile dağıtım şirketleri arasındaki paylaşılması mevzusuna gelirsek 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu’nun 8’inci ve 9’uncu maddelerinde verimlilik artışı durumunda dağıtım şirketlerinin esas faaliyeti dışında hizmet verebileceğine dair bir hüküm konulmuş durumda. Buna binaen dağıtım şirketleri reklam ve kira geliri elde ediyorlar. Bunun da bir kısmı yani yüzde 50’si, 2021 itibarıyla yüzde 50’si tüketicilere fayda sağlayacak şekilde tüketicilere aktarılıyor, geri kalan kısmı, dağıtım şirketlerine aktarılıyor. Buradaki mantık şudur...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – 2014’ten itibaren yüzde 50 değil, yüzde 75 olarak geliyor.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Bir saniye...

Sayın Yavuzyılmaz, dinleyelim.

EPDK TEMSİLCİSİ ABDULCABBAR KARAOĞLU – Şu an, 2021 itibarıyla, bundan sonra...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Ama öncekileri de söyleyin.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sayın Yavuzyılmaz, lütfen.

EPDK TEMSİLCİSİ ABDULCABBAR KARAOĞLU – Yok, estağfurullah, zaten hani...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Böyle bir usul yok ama Sayın Yavuzyılmaz, lütfen ama Sayın Vekilim. Arkadaşımız sözünü bitirsin, lütfen. Bunu hep yapıyorsunuz.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Karşılıklı konuşulunca daha iyi anlaşılıyor, o anlamda daha iyi oluyor.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – O zaman hep beraber konuşalım.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Arkadaş gönüllü cevap veriyor.

EPDK TEMSİLCİSİ ABDULCABBAR KARAOĞLU – Şimdi, şöyle bir durum var: Aslında buradaki işlemin sürecine bakarsak reklam şirketleri, reklam vermek isteyen firmalar şirketlere başvuruyor, bir gelir elde ediliyor, ortaya bir gelir çıkıyor, yani tüketicinin cebinden teknik olarak çıkan bir durum yok, sadece bu gelirden şirketlerin bu hizmeti sıklaştırması ve hem tüketicilere hem dağıtım şirketine fayda sağlanması durumunda oluyor.

Şimdi, biz bunun hepsini, bu tutarın hepsini, elde edilen gelirin hepsini şirketlere bıraksak böyle bir hizmet ortada oluşmaz çünkü şirketler gelir elde edemeyecekleri bir faaliyeti yapmazlar. Fakat yüzde 50, yüzde 50 arasında paylaştırarak hem tüketiciler hiç ceplerinden çıkmadan bir tutar elde ediyor hem de hani dağıtım şirketleri de verimlilik hizmeti kapsamında bir tutar elde ediyorlar. Bunun doğruluğu, yanlışlığı, hani takdir ama olan sistem bu şekilde.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, teşekkür ederim.

Bakanlığa da söz verelim, Bakanlık yetkilisi arkadaşına da söz verelim.

Buyurun.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Biz Bakanlık olarak TEDAŞ’tan gelen yazıyı 2019 yılında EPDK’ya ilettik, yazımıza maalesef cevap alamadık, 22/2/2021 tarihinde tekraren yazımızı...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Nasıl yanıt alamıyorsunuz ya, anlamadım ben onu, böyle bir şey var mı ya?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Evet, çalışmalar devam ettiği için, o nedenle yanıt alamadık, bir kez daha ilettik, yine, çalışmalar arkadaşımızın...

ATİLA SERTEL (İzmir) – Biz de yanıt alamadık.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, teşekkür ediyorum.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Arkadaşımızın söylediği gibi hâlâ çalışmalar devam ediyor.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, teşekkür ediyorum.

Sayın Genel Müdürüm, konuyla ilgili son sözü size veriyorum.

TEDAŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖMER SAMİ YAPICI – Sayın Başkanım, arz ettiğim üzere biz de çalışmanın sonucunu bekleyeceğiz.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki.

Sayıştayın konuyla ilgili görüşünü alalım.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, TEDAŞ’ın mülkiyetinde bulunan tesisler için, dağıtım şirketleri tarafından, dağıtım tesisleri üzerine reklam verme, kiraya verme, baz istasyonu kurma gibi işlemler nedeniyle kira ve reklam geliri elde edilmesi sonucu oluşan gelirlerin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Türkiye Elektrik Dağıtım AŞ ve Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu arasında gerekli koordinasyonun sağlanarak, hakkaniyete uygun bir şekilde mülkiyet hakkı karşılığı olarak mülkiyet hakkı sahibi olan TEDAŞ, reklam alma, kiralama gibi işlerin gerçekleştirilmesini ve takibini teşvik amacıyla bu işleri yapan dağıtım şirketleri ve gelir düzenlemesi kapsamında belli oranda gelirin de tüketicilere aktarılmasını teminen, önerinin Komisyon gündeminde kalmasını yüce Komisyonun takdirlerine arz ve teklif ederiz efendim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Önerinin gündemde kalmasını...

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Gündemde kalması, evet.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Evet, peki.

Önerinin gündemde kalmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Sayın Başkan, yazılı mı cevap verilecek? Hiçbir cevap verilmedi. Yazılı mı verilecek?

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sayın Genel Müdürlük, Sayın Vekilimizin, Sayın Sertel’in sorularını yazılı olarak yanıtlayın.

TEDAŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖMER SAMİ YAPICI – Hayhay, yazılı cevaplayacağım efendim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki.

TEDAŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖMER SAMİ YAPICI – Evet, envantere başvurmak gerektiği için onları toparlayıp, bahsettiğiniz değerleri toplayıp...

ATİLA SERTEL (İzmir) – Lütfen, ayrıntılı biçimde istiyoruz biz bunu.

TEDAŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖMER SAMİ YAPICI – Hayhay, hayhay, olur Sayın Vekilim, göndereceğiz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – “Söz vereceğiz.” demiştiniz.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Öneriyi onayladık Sayın Yavuzyılmaz, neyle ilgili soracaksınız?

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Genelî üzerinde konuşacağım.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Ha, söz vereceğim demiştim, o sözümü tutuyorum.

Buyurun.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Sayın Başkan, EPDK yetkilisi arkadaş, kendisini, zannediyorum, Türkiye Büyük Millet Meclisinde değil, kendi yakın arkadaş grubuna herhangi bir konuyla ilgili bahane uydurduğu sosyal bir ortamda zannediyor ve açıkçası aklımızla da alay ediyor.

Şimdi, ben kendisine şöyle bir soru sorayım: Sizin bir eviniz var, size ait bir ev, mülk size ait ve bu evi kirliyorsunuz birine ve daha sonra da bu kiraladığınız mülkün üzerinde, yaptığımız sözleşmede herhangi bir reklam geliri elde etmesine yönelik bir hüküm olmadığı hâlde kendisi buradan gelir elde ediyor. Siz de diyorsunuz ki: “Ya, ev benim, apartman benim, sen onun dış yüzeyine bir reklam alıyorsun, bunun parasını da kendin alıyorsun. Hayır kardeşim, mülk bana ait.” diyerek o parayı sizin talep etmeniz gerekir. O para mülk sizde olduğu için...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sayın Vekilim, biraz önceki konuşmanızda bunlardan bahsettiniz ama.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Hayır, şimdi, farklı bir...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Gündemde de tuttuk.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Bir dakika, tamam, bir tamamlayayım Başkanım.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, peki.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Şimdi “Burada halkla ilgili bir kısım, vatandaşla ilgili bir kısım yok.” dediniz. Ya, mülk, TEDAŞ’a ait olan mülk halkın zaten, zaten halkın. Dolayısıyla TEDAŞ’a ait olan veya olabilecek bir gelirin veya aksi yönde sözleşmede bir hüküm konmadığı

için özel dağıtım şirketlerine verilemeyecek, yasa dışı kazanca dönüşebilecek bir tutarı, siz EPDK olarak 2016 yılının başında yasal hâle getirerek aklama çabasına girdiniz. Bunların hepsi ileride bir soruşturmaya dönüşecektir hatta bugün de dönüşmesi gerekir.

Verdiğiniz bir bilgi de şöyle yanıltıcı, diyorsunuz ki: “2021 yılında yüzde 50’sini özel dağıtım şirketleri alıyor, yüzde 50’sini işte, diğer, başka yerlere aktarıyor.” Bakın, 2018 yılı TEDAŞ’ın Sayıştay raporu. Burada diyor ki: “Yüzde 75 oranına tekabül eden reklam ve kira gelirleri ise dağıtım şirketlerinin geliri olmakta.” Yani, şimdi, bir tarafı son yılda yapılan, lütfedilmiş, âdeta ulufe gibi yüzde 25 daha oradan kesinti yapılmış, öyle anlatılıyor. Bakın, olması gereken şey, bütün bu reklam ve kira gelirinin çok cüzi bir tutarı dışarıda bırakarak söylüyorum, o da yapılan iş ve emek ilişkisiyle ilgili; halkın, vatandaşın faturasından düşülmesidir. Madem TEDAŞ’a da vermiyorsunuz, vatandaşa da vermeyecekseniz EPDK’nın amacı nedir? Bir Düzenleme Kurulu değil, âdeta özel dağıtım şirketlerinin lehine düzenleme yapan bir kuruma dönüşür ve dönüşmüştür yani.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Sayın Başkan, burada TEDAŞ savunuluyor, TEDAŞ’ın geliri savunuluyor.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) - Bu konu suç duyurusu olacak bir konu zaten. Yani bugün olmazsa altı ay sonra, iki ay sonra, bir zaman zaten yetkililerle ilgili suç duyurusunda bulunacağımız bir konudur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum.

Sözleriniz de tutanaklara geçmiştir.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Sayın Genel Müdür, burada aslında gelirinizi savunuyoruz, gelmesi gereken geliri savunuyoruz.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, teşekkür ediyorum Sayın Vekilim.

Şimdi, 2018 yılının 2 no.lu genel önerisini okutuyorum.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - 2 - 2018 yılı Sayıştay denetim raporunda yer alan diğer bulgu ve önerilerin yerine getirilmesi.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sayın Genel Müdür, buyurun.

TEDAŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖMER SAMİ YAPICI – Efendim, arkadaşımız devam edecek.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Buyurun.

TEDAŞ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 1. HUKUK MÜŞAVİRİ AYŞEGÜL HACİÖMEROĞLU EKİZ – Öneriler doğrultusunda gerekli çalışmalar yapılacaktır.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın üyeler, diğer bulgu ve önerilerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı? Yok.

Önerilerin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi, geneli üzerinde görüşmelere geçiyoruz.

Sayın Genel Müdürüm, sayın üyelerimizce sorulan sorulardan yazılı olarak yanıt verilmesini gerektiren konularla ilgili yanıtlarınızı, tutanakların Türkiye Büyük Millet Meclisi web sayfasında yayınlanmasından itibaren on beş gün içerisinde bütün üyelerimize Komisyon Başkanlığımız aracılığıyla iletebilirsiniz.

Şimdi, geneli üzerinde söz almak isteyen üyelerimize ben söz vereceğim.

Değerli üyeler, ancak bu sözü bir kere vereceğim. Lütfen söz sırası size geldiğinde, zamanı da etkili kullanmak adına, bütün konuşmanızı yapınız.

Buyurun Baha Bey.

BAHA ÜNLÜ (Osmaniye) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

TEDAŞ'ın Genel Müdürü ve çalışanları; Komisyonumuza hoş geldiniz. Kendileri, hepsi benim eski mesai arkadaşlarım; ben de TEDAŞ'ta uzun yıllar, yirmi yılı aşkın çalıştım. Hoş geldiniz diyorum.

Sami Bey, size de görevinizde başarılar diliyorum; hayırlı uğurlu olsun.

Ben de özelleştirmeye ilgili çünkü biz devletteyken TEDAŞ'ta çalıştık, işler daha iyi gitsin diye özelleştirilmişti ama birtakım sıkıntıları ben de görüyorum, onu da sizlerle paylaşmak istiyorum. “Hep birlikte bir şeyler yapabilir miyiz?” diye söz aldım.

Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Bilindiği üzere, elektrik sisteminde özellikle dağıtım ve üretimin özelleştirilmesindeki amaç, elektriğin yeterli, kaliteli, sürekli, düşük maliyetli ve çevreyle uyumlu bir şekilde tüketicilerin kullanımına sunulmasıydı. Fakat bugün geldiğimiz noktada, bu durumun ne kadar gerçekleştirilebildiği ortadadır. Özelleştirme sonucu kaliteli ve kesintisiz enerji bekleyen tüketiciler hayal kırıklığını yaşamaktadır. Vatandaşların en temel ihtiyacı olan kaliteli ve kesintisiz elektrik enerjisinin sunulmasında sorunlar yaşanmaktadır. Yaşanan bu sorunlar özelleştirmeleri daha da sorgulanır hâle getirmiştir.

Özelleştirme sonrası bakım onarım faaliyetlerindeki aksamalardan kaynaklı şebeke, arıza ve elektrik kesintisi sayıları artmış ve bu faaliyetlerin denetim ve kontrol edilmesi önemli hâle gelmiştir. Elektrik faturaları konusunda acımasız olan elektrik şirketleri kesintilere son verecek yatırım ve düzenlemeleri tam olarak yapmamaktadır. Şirketler, elektrik şebekesinin bakım ve onarım faaliyetlerini mevzuata uygun yapmadıkları için arıza kaynaklı kesintiler artış göstermektedir. Özellikle Akdeniz Bölgesi'nde... Yazın ben de oradayım, memleketim Osmaniye, yazlığım var Dörtöl'de. Yani kesilmediği gün yok elektriğin, işte sebeplerini hepimiz tahmin edebiliyoruz. Akdeniz Bölgesi'nde yaz aylarında yayla ve yazlık bölgelerde nüfusun artması sonucu şebekeler yetersiz kalmakta ve sürekli elektrik kesintileri yaşanmaktadır. Yaşanan elektrik kesintileri işletmelerdeki kayıpların yanında, ev ve iş yerlerindeki elektrik cihazlarının arızalanmasına da yol açmaktadır. İşletme bakımlarını ve gerekli yatırımlarını yapmayan elektrik şirketleri ayrıca maliyetleri azaltmak ve daha fazla kâr elde etmek için personel sayısını da azaltmaktadır. Deneyimli personel kadro dışı bırakılarak taşeron uygulamasına geçilmiş, bu da hizmet kalitesini düşürerek kesintileri artırmıştır. TEDAŞ'a, elektrik dağıtım şirketlerinin yaptığı bakım onarım faaliyetlerini mevzuata uygun yerine getirip getirmediklerinin “malik” sıfatıyla kontrol ve denetlenmesi yetkisi verilmiştir.

Sayın Genel Müdürüm, bu bağlamda birkaç sorum olacak, bir: Şebekenin arıza vermemesi ve en iyi performansla çalışmasına yönelik bu bakım onarımların kontrol edilmesi ve denetlenmesiyle ilgili kurumumuzun yaptığı çalışmalar nelerdir? Hangi sıklıkla denetim yapılmaktadır? Zorunlu bakım onarım faaliyetleri yapmayan şirketlere uygulanan yaptırımlar nelerdir? Bölgesinde sıklıkla elektrik kesintisi yaşanan şirketlere uygulanan cezai yaptırımlar nelerdir? Deneyimsiz personel ve taşeron firmalarla çalışan bu şirketlerle ilgili bir çalışmanız var mıdır?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Vekilim.

Buyurun Sayın Sertel.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Sayın Genel Müdür, önceki sorularıma ayrıntılı yanıt beklediğim gibi, bu sorularıma da yanıt bekliyorum. Çünkü bizim denetlemede asıl bu sorular yanıt bulursa yol alacağımız inancımı taşıyorum.

Kurum 2018 yılında 41 milyon 878 bin TL zarar etti. 2019 yılında ise bu zarar 389 milyon 440 bin liraya yükseldi. Diğer taraftan, kurumun özelleştirmeden kaynaklanan alacakları da 3,6 milyar TL gibi ciddi bir rakama ulaştı. Borcunuz, zararınız var ama özelleştirmeden dolayı da 3,6 milyar gibi tahsil edemediğiniz bir rakam var. Bu zarardaki artış, 2019 yılında 41 milyondan 389 milyon 440 bin liraya yükselmesindeki neden Kurumunuzca araştırıldı mı? Bunun nedenini öğrenmek istiyorum. Dağıtım şirketlerinin özelleştirildiği süreçte ortaya çıkan toplam alacağınız neydi? Onu öğrenmek istiyorum. Alacaklarınızın bugüne kadar ne kadarını tahsil ettiniz? 2020 yılı içerisinde bu alacaklarınız çoğaldı mı yani 3,6 milyar TL daha da yükseldi mi? Bunlar ne zaman tahsil edilecek? Ne şekilde tahsil edilecek? Kurumunuzun buna ilişkin bir planı mutlaka vardır. Bu alacakların zaman aşımına düşmesi söz konusu olabilir mi? Yani bu da önemli. Bir de faiz uyguluyor musunuz bu alacaklara? Uyguluyorsanız, hangi faizi ne kadar uyguluyorsunuz? Onları öğrenmek istiyorum. Günümüz itibarıyla hangi dağıtım şirketinden ne kadar alacağınız var? Bugüne kadar hangi dağıtım şirketinden ne kadarını tahsil edebildiniz?

Bunları hem rakamsal hem oransal olarak bir tablo olarak istiyorum. Çünkü TEDAŞ bizim ülkemizin önemli bir kurumu. Bu kurumun bunca sıkıntı içerisinde olması ve alacaklarını tahsil edememesi doğrusu bizi de üzüyor.

Yine, kurumun alacaklı olduğu şirketlerden birinin bu alacakların tahsili konusunda sözleşme hükümlerine aykırı bir biçimde TEDAŞ'a geçmiş dönem borçları bulunduğu hâlde yazılarında abonelere bunu bildirmediği, bu borcun varlığına rağmen kendi dönem borçlarını tahsil ederek “borcu yoktur” yazısı verdikleri, yapılan borç sorgulamalarında geçmiş dönem TEDAŞ borçları varlığını sürdürmesine karşın bu durumdaki birçok abonenin devir tarihinden sonraya ilişkin elektrik borçlarının bulunmadığı görülmüştür deniliyor.

Kendi borcunu tahsil eden ancak TEDAŞ'ın borçlarının üzerini kapatan bu dağıtım şirketi hangisidir, siz biliyorsunuz bunu? Sayıştay raporuna da giren bu tespit, tabii, biz bunları kendimiz değil, Sayıştay raporlarından okuyarak bulgular üzerinden yürüyoruz, iddialarımız o yönde. Sayıştay raporlarına da giren tespit konusunda adli ve idari işlem yaptınız mı? Dağıtım şirketiyle görüşüp bu konunun çözüme kavuşturulması yolunda bir adımınız oldu mu? Bunları da öğrenmek istiyorum.

Bugünkü tabloya baktığımızda, dağıtım şirketlerinde bir tekelleşme görülüyor. Zaten Türkiye'yi 5'li çetenin üyelerine teslim ettik -biz değil de eden etti, kendimizi katmayalım- 5'li çetenin bazı üyelerinin Kolin ve Cengiz İnşaat dağıtım şirketlerinde de hâkimiyet kurduğu ve ciddi abone sayısına ulaştıkları anlaşılıyor. Cengiz İnşaatın bire bir üstlendiği veya iş ortakları aracılığıyla elektrik dağıtımını yaptığı bölgeler ve abone sayısı nedir, onu öğrenmek istiyoruz. Yine, Kolin İnşaatın bire bir üstlendiği veya iş ortakları aracılığıyla elektrik dağıtımını yaptığı bölgeler ve abone sayısı nedir, onu öğrenmek istiyoruz. Enerjisa'nın bire bir üstlendiği veya iş ortakları aracılığıyla elektrik dağıtımını yaptığı bölgeler ve abone sayısı nedir?

Türkiye genelinde önemli bölgeleri alan ve elektrik dağıtımını gerçekleştiren Cengiz, Kolin, Enerjisa'nın ve BEDAŞ, ÇEDAŞ, Akdeniz gibi iş ortaklarının TEDAŞ'a olan borçlarının ayrı ayrı ve toplamda ne kadar olduğunu öğrenmek istiyorum. Dokümantasyon olarak ayrı ayrı hangi yıllarda ne kadar borçları var ve toplamda ne kadar borçları var, onu öğrenmek istiyorum. Cengiz, Kolin ve Enerjisa'dan bugüne kadar tahsil edilen alacak tutarı nedir, onu öğrenmek istiyorum.

Kısa bir süre önce AKP Pülümür İlçe Başkanının 15 elektrik direğini kestiği ve satmak için götürdüğü sırada yakalandığı öne sürüldü, bu iddialar da basına yansıdı, ben de bunu gazetelerden öğrendim. Tunceli Pülümür’de elektrik direklerinin kesildiği iddiası doğru mu? Gazeteler genelde tekzip yer yanlış haber yaptığında ama doğru mu diye doğrulamak size kalır. Doğru ise elektrik direklerini kesen kimdir? Elektrik direklerini kesip satmak isteyen kişi hakkında herhangi bir yasal işlem yapılmış mı? Türkiye genelinde elektrik direklerinin kesilip satılmasına ilişkin başka illerde böyle olaylar olmakta mıdır? Elektrik direklerinin kesilmesinin zararını kim üstlenmektedir, TEDAŞ mı yoksa özel dağıtım şirketleri mi? Kâr ona, direkler yüzünden zarar TEDAŞ’a mı gelmektedir? Her yıl ne kadar elektrik direği kesiliyor ve bunun yol açtığı maddi zarar nedir? Bu soruların ayrıntılı bir biçimde yanıtlanmasını istiyorum. Yazılı olarak verirsiniz olur ama ivedilikle sözlü olarak ben bu konuya yanıt vereceğim diyorsanız onu da başımızın üstüne kabul ederiz.

Aslında biz TEDAŞ’ı burada eleştirirken TEDAŞ’a muhalefet etmek için değil, TEDAŞ’ın zarar etmemesi ya da TEDAŞ’ın başka özel şirketler tarafından hakkının yenilmesine ve yok edilmesine yönelik bir tavra da karşıyız. Yani, özelleştirme tamam, bir yere kadar ama bundan zararı devlet kurum ve kuruluşları görüyor ve özelleştirmeden sonra da -Sayın Baha Ünlü’nün dediği gibi, işin içinden gelen, yirmi yıllık üst düzey görevde bulunan bir arkadaşımızın söylediği gibi- eğer özelleştirmeden kaynaklanan sorunlar büyüyorsa bunu da tekrar gözden geçirmek gerekir diye düşünüyorum.

Başarılar diliyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Sertel.

Buyurun Sayın Kara.

ESİN KARA (Konya) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Yönetim Kurulu üyelerimiz, sayın Bakanlık temsilcilerimiz; hepiniz hoş geldiniz.

Ben biraz teknik bir değerlendirme yapmak istiyorum. Bilançolar ve gelir tablosu dipnotlarıyla bir anlam ifade ederler. Yani dipnotlar onların açıklayıcı, bütünleyici noktalarını bizlere bilgi olarak verirler. Ben de bilançolarınızı ve gelir tablolarınızı şöyle bir inceledim. Burada biraz eksik gördüğüm kısımlar var, onlara değinmek istiyorum.

Bilanço dipnotlarının 16’ncı bölümünde iştirak ve bağlı ortaklıklara ait bilgiler verilmemiş. Yine, bilanço dipnotları madde 19’da bilançonuzda bağlı ortaklıklara borçlarımız varken ana kuruluş, bağlı ortaklık ve iştiraklerin ticari borçlar içindeki payı değerlendirilip hesaplanmamış ve yazılmamış. Yine, örnek vererek 20’nci maddede yıl içindeki ortalama personel sayısı bile verilmemiş. Bilanço ve gelir tablosu dipnotlarına biraz daha özen gösterilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Yine, Kurumumuzun rasyolarına baktığımız zaman, sermaye, stok değerlendirme bakımından sıkıntı yaşanmıyor. Yine, rasyolarınıza baktığımız zaman cari oranların likiditesi gayet iyi ama benim de yine dikkatimi çeken bir şey: Alacak devir hızları gibi devir hızlarında düşüklük var. Bunların nedenleri nedir gibi düşüneceğiz. Yani 5 liralık satışınız var, 100 liralık alacak var. Yani 5 liralık satışa 100 lira alacak. 2018’de bu 8 liralık satışınıza 100 liralık alacak şeklinde ortalama alacak veriyor. Baktığımız zaman da yine Sayıştay’ın 2018 yılı raporunda sayfa 51’de bunun birazcık da olabilecek şeylerini söylemiş. “Satış hesaplarına kaydedilen gelirlerin düşük olması devir hızlarının da düşük olmasına neden olmuştur.” Bu geçici bir dönem, herhâlde özelleştirmeden kaynaklanan bir şey mi? Yine, alacakların yüksek olması benim de dikkatimi çekti.

Bir de bağı ortaklıklara bilançomuzda borçlarımız ve alacaklarımız var. Kurumlar Vergisi Kanunu'nda ve Kurumlar Vergisi 1 No.lu Genel Tebliği'nde bizlerin alacakları ve borçlarında bu tür iştirak, bağı ortaklıklarımızda bunlara belli bir faiz hesaplanmasını öngörür. Biz hesapladık mı? Yani borçlarımızdan dolayı bize hesaplandı mı alacaklarımızdan dolayı biz hesapladık mı? Eğer hesapladı isek gelir tablosundaki dipnotlar 4'te neden belirtilmedi?

Ben başarılar diliyorum, teşekkür ediyorum, iyi çalışmalar diliyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Kara.

Buyurun Sayın Karakaya.

MEVLÜT KARAKAYA (Ankara) – Teşekkür ediyorum.

Maskeyi çıkarmıyorduk değil mi Başkanım?

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Evet.

MEVLÜT KARAKAYA (Ankara) – Öncelikle ben de bu görüşmelerin, bu toplantının Kuruma verimli, kârlı, etkili çalışması açısından katkı vermesini diliyorum.

Sayın Genel Müdürüm, hayırlı uğurlu olsun, Allah muvaffak etsin. Tüm Yönetim Kurulu üyelerimize, Kurum çalışanlarına, yöneticilerine hoş geldiniz diyorum.

Diğer kamu kurum ve kuruluşlarından katılan arkadaşlara da hoş geldiniz dedikten sonra teknik olarak bir iki şey söyleyeceğim ama ondan önce yine kısaca şunu ifade edeyim: Tabii, KİT Komisyonu aslında önemli ve özellikli bir Komisyon, tüm komisyonlar önemli, özellikli ama KİT Komisyonu; kamu kaynaklarını kullanan kurumların denetimlerini yapan, bir anlamda milletin kaynaklarının etkili, verimli, kârlı bir şekilde kullanılıp kullanılmadığını millet adına denetleyen bir kurum. Bu anlamda da Atıla Bey biraz önce söyledi ben de beş yıldır KİT Komisyonundayım, ondan öncesinde de dört yıl bir KİT Genel Müdürü olarak burada yaptıklarını anlatan, hesap veren birisi olarak bulundum. Alan itibarıyla da naçizane bu konularla özellikle de mali konularla ilgili de bir alandan geliyorum, akademisyen olarak da işin uygulamasından da geldik.

Bu Komisyonunda değerli arkadaşlar, ben hep şunu gördüm: Hep ciddi tartışmaların olduğu, müzakerelerin olduğu ve kuruma da katkı sağlayacak sonuçların çıktığı bir Komisyon. Bu aslında böyle de devam ediyor ama bunu sakın yanlış bir şeyleri eleştirme anlamında söylediğimi düşünmeyin. Fakat son dönemlerde biraz KİT Komisyonu o teknik olarak gelen, geleneği de o şekilde devam eden Komisyon biraz daha siyasi alana doğru kaymaya başladı. Biz milletvekilleri siyasi alanda kullanacağımız eleştirilerimizi çok ağır bir şekilde de gerektiğinde yapabileceğimiz mecralarımız var. Yani yine bu çatı altında basın toplantılarıyla, başka şekillerde bunları yapabiliyoruz. Elbette milletvekillerinin konuşmalarını sınırlayacak ya da milletvekillerini konuşmaları yönüyle eleştirecek şeyde değiliz. Ancak zaman zaman bu Komisyonunda benim gördüğüm, Atıla Bey de bunu mutlaka doğrulayacaktır, yani, geçmişle mukayese edildiğinde...

AHMET KAYA (Trabzon) – Sürekli Atıla Ağabey'e atıfta bulundu.

MEVLÜT KARAKAYA (Ankara) – Efendim, yanlış bir şey mi söylüyorsunuz?

ATILA SERTEL (İzmir) – Yok.

AHMET KAYA (Trabzon) – Sürekli Atıla Ağabey'e atıfta bulununca dikkatimi çekti.

MEVLÜT KARAKAYA (Ankara) – Ben duymadım, onun için dedim bir..

ATILA SERTEL (İzmir) – Hani “Hocam diyor ki, hocam diyor ki” diye söylüyorsunuz ya onun için söylüyor. “Hocam” sizsiniz aslında.

MEVLÜT KARAKAYA (Ankara) – Yani, siz de eskiden hep onu yapıyordunuz ben de iadeiiltifatta bulunuyorum. Teşekkür ediyorum.

AHMET KAYA (Trabzon) – Duygulandım şimdi.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Ahmet çok duygulandı.

MEVLÜT KARAKAYA (Ankara) – Efendim?

ATİLA SERTEL (İzmir) – Ahmet duygulandı, Kaya.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Evet, buyurun.

MEVLÜT KARAKAYA (Ankara) – İşte, son zamanlarda şunlara da şahit olmaya başladı: Özellikle burada bulunan bürokratlara karşı da ağır eleştirilerin olduğuna, ağır söylemlerde bulunulduğuna -belki çok fazla değil veya Komisyonunda değil ama Komisyonun dışından gelen arkadaşlardan- şahit olduk. Tabii ki burada bir hukuk üzerinde yaşıyoruz, herkes bir hukuk üzerine burada; bürokrat da milletvekili de diğerleri de. Dolayısıyla, biz hukukun gerektirdiği her eleştiriyi yaparız, hukukun gerektirdiği... Ne yapılması gerekiyorsa onu ortaya koyarız ve onun da gereğini takip ederiz ama onun haricinde kimse kimseye hakaret etme hakkına, lüksüne de sahip değil. Ben burada şunu söylüyorum değerli arkadaşlar: Gelin, bu Komisyonu yine teknik anlamda, o ciddiyetiyle çalıştırmaya devam edelim. Değilse, biz bize verilen, bu milletin bize yüklediği o teknik görevi yani kamu kaynaklarının etkili, verimli, kârlı kullanılması hususundaki görevimizi yapamayız. Ben hep şunu gördüm bu beş yıl boyunca bu Komisyonunda: Eğer bir kurumda yanlış varsa buna iktidarı da muhalefeti de yani burada her kim sorumluydu, yetkiliyse “Hesap sorulsun.” dedi, hiç “Sorulmasın.” dendiğini görmedim. Zaten bizim burada teknik olarak tartıştığımız konular, Sayıştay tarafından... Yine bu konuda teknik, uzman, yıllardır hakikaten çok güzel raporlar çıkarmış ve öyle eleştiri de almamış bir kurumdan bahsediyoruz, kökeni Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurumu, dolayısıyla, oradan gelen raporlar üzerine konuşuyoruz. Her ne kadar dış denetim olarak sınıflandırılmış olsa da Sayıştayın buradaki denetimi öyle dışarıdan, sonradan yapılan bir denetim değil. Sayıştay, bu kurumlarda 7/24 esasına göre çalışır; her şeyi izler, tüm yönetim kurulu kararlarını o kararlar yapılır yapılmaz alır, o raporlar Kurumun içerisinden çıkana kadar bir anlamda “Neden, niçin?” sorgulamasını da yapar. Doğru mu efendim? Dolayısıyla, tabii ki basında, medyada bazı şeyler yer alır. Ben genel müdürken de benim duymadığım, kurumda olmayan, kurumlarla alakası olmayan konular basında, medyada çıkıyordu. Sonra “Pardon.” diyorlardı ama o bürokrati incitiyor. O konuların ciddi bir konuymuş şeklinde alınıp getirilmesi de çok doğru olmuyor. Elbette biz milletvekilleri olarak bu soruları da soracağız ama bunların yolları var; araştırma, soruşturma önerileri verilir vesaire.

Ben konuyu çok dağıtmak istemiyorum ama değerli arkadaşlar, KİT Komisyonuna gerçekten faydalı olmak istiyorsak, katkı sağlamak istiyorsak, kurumlar ve milletin kaynaklarının kullanımı konusundaki asli görevimizi yerine getirmek istiyorsak diğer siyasi konuları mümkün olduğu kadar burada tartışma konusu yapmamaya çalışalım derim. Bu benimki naçizane bir öneridir. Böyle olursa hem geçmişten aldığımız, bizden sonra da yine millet iradesiyle geleceklere teslim edeceğimiz bu Komisyonu gerçekten bu yönüyle, bu geleneğiyle de teslim etmiş oluruz diye düşünüyorum. Siyaset yapacağız, eleştiri yapacağız, bağıracağız, çağıracağız ama bunu başka mecralarda yaparsak daha sağlıklı olur diye düşünüyorum.

Sayın Milletvekilimiz Esin Hanım mali tablolarla ilgili güzel, çok da teknik değerlendirmelerde bulundu. Ben çok daha fazla bir şey söylemek istemiyorum ama genel olarak bilançolara baktığımda ben bir şeyi gördüm yani oradaki görüntü bana şunu... Sermaye eriyor. 2020 kâr-zarar tablosunu sunumunuzda vermeniz maksadının da aslında “O erimeyi biraz durduruyoruz.” mesajı vermek

olduğunu anladım ben. 2017-2018 mali tablolarına baktığımızda sermayenin yaklaşık yüzde 80'i, hatta yüzde 80'in üzerindeki bir kısmı bir şekilde erimiş durumda yani kaynak yapısı -ağırlıklı olarak demeyeyim şu anda bilançoyu açmayayım ama- ağırlıklı bir biçimde ya da o yöne gidecek şekilde yabancı kaynaklara doğru yönelmiş. Dolayısıyla, bu sermayedeki erimeyi -2020 rakamlarında bu biraz böyle yavaşlar şekle gelmiş ama- nasıl durdurmayı düşünüyorsunuz? Bunun için herhangi bir finansal kaynak oluşturma anlamında bir projeniz var mı?

Yine, faaliyet yapısına baktığımızda, aslında toplam ana faaliyet gelirlerinden daha fazla faaliyet dışı giderleri olduğunu görüyoruz; 2020'yi bir kenara bırakacak olursak önceki yıllardan bahsediyorum. Yine, bu faaliyet dışı gelir-gider, faaliyet dışı gider-zararlar içerisinde bazı kalemler var ki... Örneğin; önceki dönem gider ve zararlar, olağan dışı gider ve zararlar içerisinde raporlanan bir kalem, ciddi bir kalem yani olağan dışı bir kalem. Acaba sınıflandırmada, raporlamada mı bir hata yapıyorsunuz yoksa tanımlamada mı bir hata yapıyorsunuz? Yani, bir işletmenin olağan dışı gider ve zararlarının veya olağan dışı gelir ve kârlarının, diğer faaliyet gelir ve kârlarından, diğer faaliyet dışı gelir ve kârlarından veya gider ve zararlarından yüksek olması orada ya faaliyetlerde bir aksaklık olduğu ya yanlış bir raporlama olduğunu ya da bir yanlışın olduğu anlamına gelir. Bu gelir-gider yapısı içerisinde de sermayeyi korumak çok kolay da değildir. İşin bu yönüyle -siz teknik bir alandan geliyorsunuz, işiniz ağırlıklı olarak teknik ama- ben şunu tavsiye edebilirim: Özellikle bilanço ve finansal yapıyla ilgili şöyle ciddi bir çalışma yaptırıp bir projeksiyon, mümkünse gelecek beş yıla ait bir proforma mali tablolar hazırlatabilirseniz çok katkısı olacağını ve alınacak tedbirlerde bizim de asli görevimiz olan o kârlı, verimli, etkili kaynakların kullanımına katkı sunacağını düşünüyorum.

Tekrar çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Vekilim.

ATİLA SERTEL (İzmir) – On bir dakika yirmi sekiz saniye konuştu.

MEVLÜT KARAKAYA (Ankara) – Başkanım, bir dakikayı da atladım. Neyse, yani sözcü olarak bir konuda da...

ATİLA SERTEL (İzmir) – On dakikada müdahale eden Başkana soruyorum Mevlüt Başkanım, sana değil.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Bir dakika aştığı için sürekli kontrol ediyoruz. Zaten şöyle: Ben de Sayın Hocama böyle dönüp bakmaya başlamıştım.

Buyurun Sayın Sümer.

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben de TEDAŞ yetkililerine hoş geldiniz diyorum, başarılar diliyorum.

Tabii, ben hemen hemen tüm komisyonlara katılıyorum; Sayın Hocamı dinlediğimde, tüm KİT'ler çok iyi maşallah, öyle algılıyorum yani kusura bakmasın, KİT'lerin hiçbirinde sıkıntı yok gibime geldi.

MEVLÜT KARAKAYA (Ankara) – Başkanım bunu düzeltmem lazım.

ORHAN SÜMER (Adana) – Ben içimden geleni söyledim Başkanım.

MEVLÜT KARAKAYA (Ankara) – Başkanım...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sayın Hocam, bitirsin ondan sonra, hemen akabinde söz vereceğim.

Buyurun.

ORHAN SÜMER (Adana) – Sataşma anlamında değil Hocam, sadece tespit anlamında yani.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Yok yok, tamam.

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ederim tekrar Başkanım.

Şimdi, tablolara baktığımız zaman, Türkiye’de finans sektörü dışındaki şirketlerin toplam borcunun 223 milyar doların üstünde olduğu, enerji şirketlerinin borcunun ise en az 50 milyar dolar olduğu raporlara yansımıştır. Elektrik üreten şirketlerin yılda 4,3 milyar dolar borç ödemesi gerekiyor, bu borcun hemen hemen 2,6 milyar lirası faiz ödemesi. Türkiye’de enerji sektörünün bankalara en fazla borcu olan 4’üncü sektör olduğu görülmekte.

Ayrıca, özelleştirme sonucunda vadedenlerin tersine elektrik fiyatları sürekli artmakta. Firmalar fiyatların roket hızıyla artması için santralleri bile devre dışı bırakabiliyor. Böylece ücretler artıyor, yük yine maalesef vatandaşa kalıyor.

Ayrıca, elektrik kesintilerini bu son dönemlerde sadece kesinti olarak da algılamamak lazım çünkü elektrik kesintisi sadece teknolojik aletlerin erişime kısıtlanmasıyla ilgili değil, bugünlerde, biliyorsunuz, uzaktan eğitim döneminde çocuklarımızın evlerinde eğitim almasının önündeki en büyük sorun olmaya başladı. Geçen hafta açıklanan rapora göre, Türkiye’de 2,4 milyon kişi EBA’ya hiç giremedi elektrik kesintilerinden dolayı. Bu öğrencilerin 70 bini de seçim bölgesi Adana’da. Bize gelen şikâyetler arasında elektrik kesintisi yüzünden EBA’ya erişim sağlayamadığını söyleyen aileler çok fazlaca olmaya başladı son günlerde.

Ayrıca, memleketim Adana’da çoğu zaman elektrik kesintileri yaşanmakta, vatandaşlarımız birçok alanda mağduriyet yaşamaktadır. Geçenlerde Enerji Bakanımıza verdiğim soru önergesinde 1,1 milyar o bölgeye yatırım yaptıklarını söylediler. Buna rağmen, Adana’nın birçok mahallesinde elektrik sorunu devam etmektedir. Bu kadar büyük yatırımlar olmasına rağmen, hâlen uzun süreli kesinti yaşanması normal midir?

Ayrıca, özellikle bizim Yüreğir Ovası’nda –tarımla ilgili olduğu için- Solaklı, Yunusoğlu, Doğankent bölgemizde, ayrıca Seki ilçemizin –yine oradaki muhtarlarımızın isimlerini veriyorum- Güzınarı, Bağdatlı, Gedikli, Belenköy bölgelerimizdeki mahalle muhtarlarımız da daha üç gün önce sürekli, en az üç gün, dört gün elektrik kesintisinin olduğunu söylediler. Yani bu kadar yatırım yapıyor bölgedeki enerjiyi üstlenen firma ama maalesef bir türlü önlem alamıyor.

Ayrıca, Sayın Başkana da 4 tane sorum olacak, onlara da yazılı olarak yanıt verirlerse sevinirim.

1-Elektrik tarife fiyatlarının seçim dönemlerinde baskılanan kurdan sonra yüksek oranda hesaplandığı doğru mudur? Son beş yılın aylık tarife oranı bilgisini yazılı olarak verir misiniz?

2-21 elektrik dağıtım şirketinin bankalara olan toplam ve ayrı ayrı borçları ne kadardır?

3-En borçlu elektrik dağıtım şirketi hangisidir? Bununla ilgili uygulanan bir önlem ya da yatırım söz konusu mudur?

4-Seçim bölgesi Adana için Enerji Bakanı “1,1 milyar TL yatırım yaptım.” açıklamasında bulunmuştur. Bu kapsamda, Adana’da son iki sene içerisinde yenilenen ve yeni yapılan trafo sayısı kaçtır?

Başkanım, ben süreyi iyi kullandım. Atila aAğabey benim gibi devam edebilir yani, ona göre.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Sümer.

Hemen Sayın Karakaya düzeltme yapacak.

MEVLÜT KARAKAYA (Ankara) – Adana için yapılan tüm talep ve isteklere ben de katılıyorum ve destekliyorum Sayın Milletvekilim.

Efendim, ben “KİT”lerin tamamı iyi.” ya da “Tamamı kötü.” gibi bir ifadede bulunmadım. “Biz buradaki işlevlerimizi, görevimizi eğer teknik alanı önceleyerek yaparsak daha faydalı olur.” dedim. O anlamda bir yargım olmadı. Ondan sonra da bilakis bilançodaki sermayenin eridiğini de sonuçta eleştiri olarak da getirdim.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Karakaya.

Sayın Gündoğdu, buyurun.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Ben de Sayın Genel Müdürümüze ve heyetine “Hoş geldiniz.” diyorum, saygılar sunuyorum.

Tabii, ben de TEDAŞ’ın denetleme görevi olduğu için onunla ilgili birkaç hususu dile getirmek istiyorum.

Bölgemizde ve ilimizde yaşanan sıkıntılar, elbette bütün arkadaşlarımızın dile getirdiği konu bu ama esas olan, TEDAŞ’ın denetleme görevini daha verimli bir şekilde yapmasının ben özellikle hassasiyet gösterilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Şimdi, bölgemizdeki dağıtım işini alan firmaların bölgede gerekli yatırımlar hususunda eksik kaldığını görüyoruz. Bu eksikliklerin giderilmesi konusunda da sizin denetim görevinizi gerçekleştirerek bunlara hızlı bir yatırım yaptırmanız gerektiğini düşünüyorum.

Şimdi, hizmet kalitesi ve müşteri memnuniyetini artırmak TEDAŞ’ın denetleme görevlerinden biri. Bu hizmet kalitesiyle ilgili hiçbir şekilde bir çalışmanız yani bir anket çalışmanız ya da farklı bir çalışmanız oldu mu? Vatandaş memnuniyeti ne durumda? Bununla ilgili yazılı olarak bize bir cevap verirsiniz sevinirim.

Bir de, biraz önce de söylediğim gibi, bölgemizde yaşanan sıkıntıların giderilmesi için, hele benim kendi ilim olan Ordu’da diğer illere nazaran daha az yatırım olduğunu ve bu konuda bazı sıkıntılar olduğu söyleniyor. Bu Ordu’yla ilgili, Ordu’yu yöneten firmaya biraz daha bu konuda denetim yapıp yatırımların artırılması hususunda gerekli işlemlerin yapılmasını rica ediyoruz.

Her yerde var, sıkıntı olanlar var ama bir taraftan da farklı bir eleştiri geliyor. İşte, elektrige yatırım yapılıyor, yapılan elektrik yatırımıyla ilgili nükleer enerjiye karşı çıkıyoruz, yatırım yapılan rüzgâra, HES’e, RES’e, hepsine karşı çıkıyoruz yani bu da doğru bir şey değil. Yani şimdi, HES yapılıyor, kendi ilimde de yapılan HES var. Evet, yanılsa yanılsa karşı çıkalım ama yani şimdi yapılan HES’e, RES’e, nükleere, hepsine karşı çıkıyoruz, bir taraftan da diyoruz ki “Elektrikle ilgili kesinti oluyor, sıkıntı var.” Evet, biz de şikâyetçiyiz ama o zaman karşı tarafın...

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) – Üretimde sorun yok yalnız, dağıtımda sorun var.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Dağıtım değil, üretimde de sıkıntı var, üretim de de yatırım yapılmasını engelleyen, eylem yapan... Benim ilimde Mustafa Bey sağ olsun, her gün bir eylemde. Yani şimdi, bir taraftan evet, ciddi manada elektrik yatırımı yapılması lazım ama ne yazık ki bunlara karşı da durulmaması gerektiğini, elektrik ve enerjinin çok önemli bir kaynak olduğunu, bu kaynağın bu dünya döndüğü sürece büyük ve önemli bir ihtiyaç olduğunu hepimiz biliyoruz. Bu ihtiyaca karşılık devlet, evet, son dönemde çok ciddi yatırımlar yaptı, Enerji Bakanlığı bu konuda büyük başarılar elde etti. Güneş enerjisi, HES’ler, RES’ler, bunlar önemli yatırımlardır. Bunlardan dolayı da hem Bakanlığımıza hem de sizlere teşekkür ediyorum.

Saygılar sunuyorum. Sağ olun.

Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Gündoğdu.

Buyurun Sayın Zeybek.

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Teşekkür ediyorum Değerli Başkanım.

Değerli milletvekili arkadaşlarımız, bugün Türkiye’de bizi çok derinden ilgilendiren, üretimiyle, tüketimiyle halkımızın her kesiminde yer bulmuş bir enerjiyi konuşuyoruz.

Şimdi, bundan on yedi yıl önce TEDAŞ Türkiye’yi 21 özel dağıtım şirketine böldü. Şimdi, Türkiye’de bugün 42 milyon 500 bin civarında meskenlerde olan abone var, 500 bin civarında da yüksek gerilim hatlarından alan sanayi abonesi var. Şimdi, Samsun’da da 800 bin elektrik abonesi var. Bu sanayi ve mesken abonelerinin açma kapama fiyatlandırmasında 160 bin abone kapatılmış ama bunun 158 bin abonesi kendiliğinden bağlatılmış, icraya gitmemiş, elektrik bedelini ödemiş, 2 bin abone de icralık olmuş o bölgedeki özel dağıtım şirketiyle. Şimdi, geçen yıl bu dağıtım şirketlerinin elektrik fiyatları artıyor da -ben burada şunu da sormak istiyorum- bu açma kapatma ücretlerine bu sene yüzde 26 zam yapılmasının nedeni nedir? Bu yetkiyi kim veriyor bu özel dağıtım şirketine? Siz mi veriyorsunuz, onlar kendiliğinden mi oluşturuyor bu fiyatlandırmayı?

Diğer tarafta, Türkiye’de 2020 yılında elektriğe yüzde 82,4 zam yapıldı meskenlerde. Şimdi, böyle uçuk bir rakamla, yani ülkenin gelir düzeyinin yüzde 10’larda, yüzde 20’lerde artış sağlandığı bir yerde sizin böyle yüksek bir rakamla elektrik zammı yapmanız doğru muydu?

Diğer tarafta, bu açma kapama ücretlerinde bu sene, 2021 yılında meskenlerde 37,6 TL açma kapama ücreti alacaksınız, yüksek gerilim hatlarında da 171,6 TL açma kapatma bedeli alacaksınız. Şimdi, bunlar özel dağıtım şirketleriyle yapılıyorsa doğru değil ama siz bunu bir kamu olarak, devletin kuruluşu olarak yaptırırsanız, bunlar devlete alınarak vatandaşa geri döndürülüyorsa fazla bir şey diyemiyorum. Ama burada özel şirketlerin kasalarına girecekse, onların menfaatleri korunacaksa siz yurttaştan yana mısınız, halktan yana mısınız, yoksa o özel şirketlerden tarafta mısınız, onu bilmek istiyoruz.

Diğer tarafta, elektrik faturasının bu sene yüzde 52,3’ü enerji bedeli olarak alınıyor, yüzde 28,3’ü dağıtım bedeli olarak -çok yüksek bedeller bunlar, dağıtım bedelleri- diğer tarafta da yüzde 19,4 vergi ve fonlar alınıyor. Bu vergi ve fonlar arasında neler var? Özellikle sizden ayrıntılı, yazılı istiyorum, sözlü istemiyorum Sayın Genel Müdürüm.

Şimdi, az önce EPDK’nın değerli üyesi, temsilcisi burada dedi ki: “Tüketicilerden reklam ve gelir elde edilen yerlerde, kira elde edilen yerlerde, bu TEDAŞ’ın kontrolünde olması gereken yerlerde, özel şirketlerin buradan kira bedeli aldığı, reklam bedeli aldığı belli. “Bu kira ve reklam bedellerinden yüzde 50’si tüketicilere, yüzde 50’si de dağıtıcı firmaya veriliyor.” denildi. Şimdi, “tüketicici” derken, tüketiciden neyi anlatmak istiyoruz, tüketicici kim burada? Yani nasıl bir ücret alıyorsunuz da hangi tüketiciciye, nasıl veriyorsunuz bu gelirleri? Bir de bunun cevabını almak istiyorum.

Şimdi, az önce değerli arkadaşım, -Ordulu, özellikle çok yakinen bildiği için orayı- Samsun’un Çarşamba ilçesinde bir biyokütle enerjisi yapıldı, o güzelim ovayı kirleten bir enerji santrali yapıldı oraya, karşı çıktık ve hâlen karşı çıkıyoruz; Allah bize ömür verirse, yaşımız yeterse o enerjinin orada yaşatılmasına izin vermeyeceğiz.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Kemal abi, ben ilk defa duyuyorum, vallahi ilk defa duydum senden bölgeyi kirlettiğini, senden ilk defa duydum.

Özür dilerim, böldüm ama...

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Şimdi, tabii, değerli arkadaşım, siz de haklısınız. Şimdi, şöyle, bizim toplumumuzda şöyle bir şey var: Anlatılana değil gördüğüne inanma gibi bir mesele var. İlla görececek kardeşim, yaşayacak yani. Ya, şimdi, değerli arkadaşım, sizin yolun güzergâhında, hemen 500 metre ileride yapıldı o, tam ovanın ortasına yapıldı bu. Neden yapıldı? Ya, biz bu türlü enerjinin yapılmasına karşı değiliz ama nereye yaparsın bunu? Yani böyle yerleşim yerinden uzak ve tarımın en yüksek veriminin alındığı bölgelerden uzak bir alanda bunu yaparsın, buna karşı değiliz. Burada ne yapılıyor? Biz insanlara anlattık defalarca, “biyokütle” deyince dediler ki orada çalı çırpı, fındık dalları keseceğiz, onlardan enerji elde edeceğiz, efendim, yapraklardan elde edeceğiz, bitkilerden elde edeceğiz. Ya, böyle bir kütle yok zaten. Günlük 630 tonluk bir kütlenin, bir mamulün yakıldığı yer burası, 630 ton, günlük 630 ton. Yıla vurduğun zaman 200 bin tonu geçiyor. Böyle yanlış bir yatırım yapıldı oraya. Tabii, bunu ileriki yıllarda, ileriki dönemlerde, inşallah halkımız da bize destek verirse, bunu mutlaka değiştireceğiz.

Şimdi, bu doğru değil; orada lastik yakacaklar. Yani dışarıdan getirdikleri uluslararası, gelişmiş ülkelerin kirlilik arz eden çöplerini getirip orada yakacaklar, göreceğiz değerli arkadaşım, yaşayacağınız bunları. Halkımız zaten orada gerekli eylemleri onları gördükten sonra yapacaktır, Türkiye’nin gündemine oraya oturtacaktır zaten.

Şimdi, diğer tarafta, özel dağıtım şirketlerinin sorumlu olduğu yerlerde şehirler arası geçiyoruz böyle, kilometrelerce, 10 kilometre, 20 kilometre, 50 kilometre... Böyle, yollar ortasında elektrik ışıklandırılmaz var. Bu ışıklandırmanın tüketiminin geliri kimlerden alınıyor veya tüketilen enerjinin bedeli kim tarafından ödeniyor? Böyle bir şeyi var bunun, eğer bu özel şirket tarafından kayıp kaçak elektrikleri de oralarda harcanıyorsa halkımızı da fazla suçlamayalım. Ya, ben bunun da ayrıntılı cevabını istiyorum Değerli Genel Müdürüm.

Diğer tarafta... Şimdi, tabii ki bunu yaparken bu elektrikler yanarken “Niye yandı?” diye söylemiyoruz. Bizim vatandaşımız evinde, odasında 2 lamba varsa, kesinlikle bir tanesini söndürüyor, hatta otururken fazla enerji yakmayayım diye televizyon ışığıyla duruyor. Toplumun durumu bu, tasarruf etmeye çalışıyor. Bu tasarruf edilirken de biz, gelişigüzel, toplumun olmaz yerlerinde “Elektrik tüketimi sağlayacağız, enerji tüketeceğiz.” dersek bu da doğru değil. Ben şöyle düşünüyorum: Özel şirketlerin bu konuda kendilerine tasarruf ettiklerini, gelir elde ettiklerini görüyoruz. Diğer tarafta, yıllar öncesi 70’li 80’li yıllarda, 60’lı yıllarda çekilen hatlar var. Tabii, bu hatlar geçmişte çam keresteden yapıldığı için direklerimiz çökmüş durumda, yeni yeni hatlar, modernize edilmesi gerekiyor. Bu hatların yapılması... Özelleştirilen yerlerde bu hatları TEDAŞ mı yeniliyor yoksa özel şirketler mi yeniliyor? Özel şirketler yeniliyorsa nereden alıyor bunun bedelini; neye göre alıyor, yapılan ihaleler neye göre düzenleniyor; tespiti neye göre yapılıyor? Bunların da bilinmesini istiyoruz Değerli Genel Müdürüm. Bunların hepsine ister burada sözlü cevap verebilirsiniz ister yazılı, mutlaka bunu istiyoruz.

Neyse, tabii, bu şekilde de sormuş olduğumuz sorulara yanıt verilirse hem biz aydınlatılmış olacağız, hem buradaki Komisyon üyeleri arkadaşlarımızın çoğunun bu konuda tereddütleri olduğunu biliyorum. Sormaya sormak istemiyoruz ama, öğrenmek istemiyoruz ama kafamızda bir soru işareti olduğunu biliyoruz. Her gün kendimiz gününbirlik kullandığımız, gördüğümüz şeylerin nereden, kimler tarafından tasarruf edildiğini, yapıldığını öğrenmek istiyoruz. Ben, Sayıştay denetçilerinin de burada düzenli bir şekilde -görebildiğim kadarıyla- bu konuda, bu kurulda iyi bir denetim yaptıklarını, olayların peşine gittiklerini ve daha elverişli denetimlerin yapılacağına inanıyor, sizlerin de bu konuda desteklerinizin olduğunu görebiliyorum.

Bir de şunu demekten kaçmayacağım Sayın Genel Müdürüm; başta bir huzursuzluk yaratıldı burada. Tabii, biz hangi siyasi partinin genel başkanı olduğuna bakmıyoruz. Türkiye’de sevsek de sevmesek de siyasi partiler var olacaktır ama sevmesek de saygılı olmayı fazla beceremediğimizi de biliyoruz, ama bu saygısızlığın çok üst seviyelere varması da doğru değil. Ben arkadaşımı zan altında tutmak istemiyorum, bilmiyorum ama doğruysa yapmış olduğu eylemi kınıyorum, yapmıyorsa da bu tür konularda kişi kendi adına, yapıldıysa zaten, mahkemeye, hukuka kendisi gider yanlış yapılmışsa hakkını aramak için. Bu yapılmış mıdır, onu da sormak istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, teşekkür ediyorum Sayın Zeybek.

Buyurun Sayın Kaya.

AHMET KAYA (Trabzon) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bütün heyeti saygıyla selamlıyorum. Aramızda misafir olarak bulunan Sayın Genel Müdüre, Genel Müdür Yardımcıları ve diğer heyete de hoş geldiniz diyorum.

Elektrik toplumun vazgeçilmez ve en önemli ihtiyaçlarından. Elektrik enerjisi üretimi, iletimi ve dağıtımının kamu hizmeti niteliği taşıması nedeniyle her türlü kâr ve rant ilişkisinden arındırılmış olması gerekir. Elektrik bir kamusal hizmet olarak kesintisiz, kaliteli, ucuz ve kolay erişilebilir şekilde halka sunuluyor olması gerekir. Maalesef Türkiye’de elektrik gibi hayati bir ihtiyacın dağıtım işi özelleştirilmiştir. Özelleştirme yapılırken de elektrik dağıtım bölgelerinde varlıkların daha verimli işletileceği, maliyetlerin azaltılacağı, elektrik arz güvenliğinin de arz kalitesinin de artacağı, kayıp kaçığın düşürüleceği ve yenileme ve genişleme yatırımlarının özel sektör tarafından daha hızlı yapılacağı söylenerek özelleştirmelere hız verilmiştir. Peki, sonuç böyle mi olmuştur? Hepimiz biliyoruz ki sonuçlar böyle olmamıştır. Uygulamada bu amaçların birçoğuna ulaşılmadığı ve büyük vatandaş mağduriyetlerine sebebiyet verildiğini gözlemliyoruz. Serbest piyasa anlayışı içinde yürütülen ve adına elektrik borsası da denilen mekanizma içinde kamu adına serbest üretim şirketlerinden satın alınan elektrikte zaman zaman akıl ve mantık dışı fahiş fiyatlar oluşmaktadır. Özel sektörün kâr alanına ve hırsına açılmış bu piyasada elektrik birim bedellerindeki fahiş artışların tarifeler yoluyla tüketicilere yansıtılması da kaçınılmaz olmaktadır. Dağıtım firmalarına para kazandırmak adına tüketim bedelleri ve hizmet bedellerine aşırı zamlar yapılarak maliyetler tüketicilere yüklenmektedir. Yetersiz personel istihdam ediliyor. Bu bu şirketlerin ağırlıklı olarak kâr amaçlı şirketler olduğunu hepimiz biliyoruz. Yetersiz personelle, az sayıda personelle hizmet vermeye çalışıyorlar. Temel amaçları kâr olduğu için kendilerince haklılar tabii, ne kadar az sayıda çalışanla ne kadar çok iş yapabilirlerse o kadar kâr edeceğiz düşüncesiyle az sayıda insan istihdam ediyorlar.

Yenilenmeyen, sürekli arıza yapan tesisler gerçeği var. Tesisatlar, patlayan trafolar, yanan panolar ve bu nedenle kesilen elektrikler. Tabii, elektrik kesilince dağıtım şirketlerini arıyor millet, arayınca da birçok yerde elektrik dağıtım şirketlerine ulaşamama sıkıntısı var. Arıyorsanız, telefon sizi yönlendiriyor... Bu ciddi bir sıkıntıdır Sayın Genel Müdürüm, birçok vatandaşın bu yönde şikâyetler geliyor. “Muhatap bulamıyoruz.” diyorlar ama aynı şirketler elektrik faturaları bir gün geciktiği zaman hemen oraya o kesme, bağlama ekibini gönderiyor. Kendi menfaatlerini korumak adına ne gerekiyorsa onu yapıyor ama bir arıza durumunda, ulaşım anlamında, bu şirketlerin çözüm üretme anlamında da ciddi sıkıntılar yaşıyor. Bu ve benzeri çok sayıda şikâyetler bizlere de ulaşıyor.

Sizden ricam, Trabzon’da belli yerlerle ilgili bilgiler vereceğim, bunları not almanız ve çözümüne katkı vermenizdir. Ortahisar ilçemiz var -Trabzon eski merkez ilçemiz- burada Beştaş Mahalle’miz var. Özellikle Çukurçayır Mahalle’mizin yakın bölgelerinde sıklıkla kesintiler ve voltaj düşüklükleri

oluşuyor, burada bir çözüm üretilmesi gerekiyor. Yomra ilçemiz özellikle hızla gelişen, son dönemde çok sayıda konutun yapıldığı bir ilçe. Burada, yeni yerleşim alanı olduğu için, yeni konutlar yapıldığı için hızla artan bir nüfus gerçeği var ve buna bağlı olarak ciddi bir elektrik ihtiyacı var. Hatlar kırk yıllık hatlar, eski hatlar ve trafolar yetersiz kalıyor, trafo kapasiteleri yetersiz kalıyor, sürekli voltaj düşüklükleri ve elektrik kesintileri yaşanıyor. Yomra'nın Şanlı Mahallesi'nde yine benzer sorun yaşanıyor. On beş yıldır kurum yetkililerine başvurulmasına rağmen -muhtar arkadaşlarımızın serzenişidir bu- maalesef sonuç alınamıyor. Bakın, nokta atışı Yomra Şanlı Mahallesi. Yine Çınarlı Mahallesi aynı sorunla boğuşuyor. Maden Mahallesi, kırsal bir mahalle, açık kablolu hatlar orada kullanılıyor, direkleri kırılmış durumda, sık sık yine elektrik kesintileri yaşanıyor. Kıratlı Mahallesi Hozarak Küme Evleri mevkinde iletim telleri fındık dallarına temas edecek kadar alçakta ve hatta geçen yıl vatandaşımızın birisi orada fındık toplarken fındık dallarının tellere temas etmesi sonucu ağır yaralandı, öyle bir sıkıntı yaşandı orada fakat sıkıntı devam ediyor, hâlâ bir çözüm üretilmiş değil. Kömürcü Mahalle'mizde yatalak hastalar var, onların tedavisinde kullanılan cihazlar voltaj düşüklüğünden çalışmıyor. Ocak Mahalle'miz, Keleşli, Sirt ve Çamlık Küme Evleri'nde hatların ve trafonun yenilenmesi gerekiyor ama maalesef tüm çabalara rağmen, girişimlere rağmen ilgilenen olmuyor. Oymalı Mahallesi yine aynı durumda. Yine Özdil, Pınarlı, Yokuşlu, Taşdelen ve Tepeköy Mahallelerimizde elektrik kesintileri ve voltaj düşüklüğü nedeniyle elektronik aletler, beyaz aletler çalışmaz durumdadır. Bu mahallelerimizin muhtarları yıllardır uğraşıyor ama bir adım yol alamıyorlar, bunları lütfen not alın ve çözümü adına da katkı verin diye rica ediyorum sizlerden. Şalpazarı ilçemizin Geyikli Mahallesi, Gültepe Mahallesi aşırı yük, trafo yetersizliği nedeniyle sürekli pano yanıyor, mahalle halkı elektriksiz kalıyor, trafo kapasitesi bir türlü artırılmıyor ve yenileme çalışmaları yapılmıyor. Yine aynı ilçemizin Gökçeköy Mahallesi, Kuzuluk ve Sugören Mahallelerinde de sık sık elektrik kesintileri yaşanıyor. Akçaabat ilçemizin Haçkalı Baba Yaylası'nda bir trafo sorunu vardı, Mecliste de gündeme getirmiştik, bilmiyorum çözüldü mü? Yine, Akçaabat Derecik'te, Uğurlu Mahalle'mizde trafo sorunları var, sürekli kesintiler oluyor, bunları da sizlere aktarıyorum. Şimdi, niye aktardığımı birazdan ifade edeceğim. Elektrik kesintisi olur elbette ama milletimiz bunları çok ağır bedelini ödüyor. Biliyorsunuz, pandemi koşullarındayız, millet genelde evde oturuyor. Buzdolaplarında yiyecekleri, içecekleri var, bizim o bölgelerimizde hayvancılık faaliyetleri yapılıyor. Buradaki süt, süt ürünleri ve benzeri ürünleri de elektrik kesintileriyle bozuluyor ve vatandaşların büyük mağduriyetler yaşamasına sebebiyet veriyor; beyaz eşyalarını kullanamıyor vatandaşlar.

Bunun dışında, 2019 yılı sonu itibarıyla dağıtım şirketleri bazında hat uzunlukları, trafo sayıları ve trafo kapasiteleri tablosu var önümde. Bu tabloyu incelediğimiz zaman, Trabzon ilinde trafo sayılarının çok yetersiz olduğu görülüyor yani bakın mesela Trabzon'un hat uzunluğu 20.791 kilometre olarak görünüyor. Trafo kapasitesi 1,233 megavat, toplam trafo sayısı 4.005. Yine benzer iller var mesela başka bir il, ismini vermeyeceğim. İlimizde hat uzunluğu 12 bin yani Trabzon'un yarısı kadar hat uzunluğuna sahip ama trafo sayısı Trabzon'dan yaklaşık 930 fazla. Bu da Trabzon'da aslında... Tabii bunun birçok parametresi var fakat Trabzon'da gerçekten trafo sayılarının yetersizliğini ortaya koyuyor, bu konuya da dikkat çekiyorum.

Tabii, bu tür şikâyetler muhtemelen sizlere de geliyordur. Sizin dağıtım şirketlerini denetleme göreviniz var yani bu sizin yasal göreviniz ve yapmanız gereken bir görev. TEDAŞ olarak dağıtım tesislerini, dağıtım şirketlerini malik olarak denetliyor musunuz? Denetliyorsanız bu tür eksiklikler, bu tür sıkıntılar nereden kaynaklanıyor? Muhtemelen, tabii, siz de haklısınız, şöyle bir gerçek var Türkiye'de: Özellikle bu AK PARTİ iktidarı döneminde elektrik dağıtım işi özelleştirildi, 21 tane şirkete verildi ve bu şirketler maalesef büyük oranda yandaş şirketler. Yani siz ne yapmak isterseniz, "Denetleyelim, şartları iyileştirelim, vatandaşa ucuz, kesintisiz nitelikli elektrik sunalım." Deseniz de

muhtemelen o siyaset kurumunun, o yandaşlığın baskısına maruz kalıyorsunuz ve bu tür çözümleri üretemiyorsunuz diye düşünüyorum. Bunun da altını çizdikten sonra sizlerden bu ilettiğim meselelerin çözümüne katkı vermenizi rica ediyorum. Çalışmalarınızda başarılar ve kolaylıklar diliyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Kaya.

Buyurun Sayın Özdemir...

NEVZAT CEYLAN (Ankara) – Ankara’da da var, yandaş mı oluyor hepsi?

AHMET KAYA (Trabzon) – Hepsi olmayabilir ama birçoğu öyle, bunu herkes biliyor yani maalesef öyle.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Evet, Sayın Özdemir, buyurun.

ZİVER ÖZDEMİR (Batman) – Evet, teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Evet, ben de Sayın Genel Müdüre ve heyetine, diğer kurum çalışanlarına hoş geldiniz diyorum. Sayın Genel Müdürümüzün de yeni görevi hayırlı olsun, başarılar diliyorum.

Tabii, biraz önce, toplantının ilk başlangıcında, hepimizi rahatsız edecek bir hem yöntem hem usul yürütüldü. Tabii, burada komisyonlarda yer alan biz milletvekili tüm arkadaşlarımızın bu konularla ilgili en üst düzeyde hassasiyet gösterdiğimiz zaman zaman değişik toplantılarda hepimiz bunlara şahitlik ettik. Yani bir bürokratin veyahut da bir siyasetçinin bir başka siyasetçiye veyahut bir başka kişiye herhangi bir hakarete bulunması elbette ki kabul edilemez ama bunu savunurken de bir başkasının hak gasbına da girilmemesi gerekiyor. Özellikle bu muhalefet olur, iktidar olur, fark etmez. Teknik bir Komisyon ve bu Komisyonla görülecek olan konu, gündemi çok nettir. Elbette ki bu tür tartışmalar, polemikler olur, değişik yerleri vardır, basın açıklamalarıdır, Genel Kuruldur, her türlü ortamda bunlar konuşulur, tartışılır ama burada sanki bir başkalarını âdeta suçlarcasına tavır ve hareketleri doğru bulmadığını söylemek istiyorum.

Ben de Sayın Genel Müdüre birkaç konuda özellikle bölgem olan, ilim olan, seçim bölgem olan Batman’la ilgili soru sormak istiyorum ve yazılı olarak da cevap verilmesini rica edeceğim.

Özellikle bölgede Dicle EDAS elbette ki Türkiye genelinde bu söylenebilir... Bu dağıtım şirketlerinde öngörülen bir altyapı yatırımı var mı yani yılbaşında bunun usulü nedir? Özelleştirme yapıldığı zaman, acaba dağıtım şirketlerinin yıl içinde tahsil ettikleri paraya göre mi yatırım yapıyorlar veyahut da değişik bir yöntemle mi EPDK veyahut Enerji Bakanlığı veyahut da denetim görevini yapan TEDAS’ın bir şeyiyle mi yapılıyor, bunun usulü nedir ben bunu şahsen öğrenmek istiyorum çünkü özellikle altyapı yatırımlarının yapılmamasından kaynaklı çok ciddi sorunlar ortaya çıkıyor. Kaçak kayıptan tutunuz belki elektrik kesintilerine, vatandaşın mağduriyetine kadar yol açan sebeplerin ana sebebi budur. Özel dağıtım şirketlerinin altyapı yapma usulünü öğrenmek istiyorum. Bir de bölgede, özellikle kendi seçim bölgemde, son dönemlerde aldığımız çok şikâyetler var bu açma kapamalar ve kesilen cezalarla ilgili. Kesilen cezalarda bu çalıştırdıkları personellere prim verdikleri, teşvik primi verdikleri ve özellikle bu çocukların yani bu çalışan personelin bir kısmının kendi gelirini yükseltme adına haksız olan bir evin önünden bir mahalleye girdiğinde eğer oradaki o mahalle, ev sakini yoksa da dışarıdan bir şekilde cezayı kesip gittiğiyle ilgili bazı şikâyetler zaman zaman bize geliyor, telefonlarla vatandaş bize bu konuyu aktarıyor. Ben Batman’la ilgili son dört yıl içinde özellikle kesilen cezaların abone sayı ve miktarını öğrenmek istiyorum, bu cezalarla ilgili tahakkuk edilen miktarı öğrenmek istiyorum. Bu tahakkuk edilen miktardan da ne kadarı tahsil edilmiş, son üç yıl içinde tahsil edilen ceza miktarını da verirsiniz çok memnun olurum Sayın Genel Müdürüm.

Ayrıca, bu özellikle gündem maddesi öneri olarak konuştuğumuz konuyla ilgili. Tabii, bir milletvekili arkadaşımız, bu zararı siyasi iradeye dayanarak yapıyorsanız bunun cevabını siyasi iradenin vermesi gerektiğiyle ilgili bir telinde bulundu, suçlayıcı bir cümlede bulundu. Buradaki milletvekili arkadaşlarımızın -Sayıştaya başta teşekkür ediyorum- Sayıştay denetçilerinin, özellikle kurumların belki zaman zaman gözden kaçırdığı, bazı konularda Sayıştayın derinlemesine araştırmalarıyla ortaya çıkan, bazen önceden öngörülmemiş konulardaki -ki bu konuyla ilgili- zaman ve süre içinde bazı gelir kalemleri değişebiliyor. Ben biraz önce Sayıştaydaki arkadaşlara da sordum özellikle. Özelleştirme yapıldığı zaman bu öngörülmemiş bir gelir kalemi, reklam kalemi olarak öyle görülmüş. Tabii, süre içinde bu belli bir gelir düzeyine gelince de çeşitli bir gelir kalemi olarak da bunu o dönemdeki yöneticiler bir şekilde EPDK'yle ve Enerji Bakanlığıyla görüşerek belli bir süreç yaşanmış ve bu süreçten sonra da elbette ki gelir kalemi yükseldikçe de bu Sayıştayın gündemine gelmiş ve Sayıştay bunu gündeme taşımış ve biz de bu konuyla ilgili tabii, bunların çözülmesi noktasında, bizim kurumun yönlendireceği, kuruma destek olacak fikir ve düşüncelerimizi hep birlikte burada sarf ediyoruz ve gerekli olan yönlendirmeyi de yapıyoruz. Onun için de burada suçlama dilinin dışında birbirimize destek olacak bir şekilde eğer yaparsak daha verimli olur diyorum.

Tekrar Genel Müdüre ve bütün heyetine hoş geldiniz diyorum.

Sayın Başkanım teşekkür ediyorum, saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Özdemir.

Sayın Türkmen, buyurun.

POLAT TÜRKMEN (Zonguldak) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım, Sayıştayımızın değerli üyeleri, kurum ve kuruluşlarımızın çok saygıdeğer mensupları, sevgili Genel Müdürüm ve heyeti; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Aslına bakarsanız, sona kalınca da söyleneceklerin hepsi söylenmiş oluyor. Ben Mevlüt Karakaya Hocama çok teşekkür ediyorum. Komisyonun çalışmasıyla ilgili ilk başlarken olan, sizin de müsamahanızla cereyan eden bu hadiseyi benimsemediğimi söylemek isterim. Bunlar doğru şeyler değil. Ben de on bir yıla yakındır KİT Komisyonunda görev yapıyorum, burası teknik bir komisyondur, eksikleri söylenecek, olacak, arkadaşlar bunun içerisinde nükte anlamına gelecek siyaset de yapacaktır fakat burada hiç kimsenin hiç kimseye hakaret edercesine fikrinden dolayı bürokrata da, diğerlerine de, arkadaşlara da saygısızlık yapma hakkı yoktur, kimsenin yok, hiçbirimizin yok, bu doğru da değildir. Ben şunu söyleyeyim: Ahmet kardeşimi isim olarak veriyorum, aynı zamanda benim hemşehrim olur, “Yandaş” diyor. Arkadaşlar, bu şikâyet ettiklerinizden hepimiz şikâyet ediyoruz zaten. Elektrik kesintileri... Yirmi gün evvel Zonguldak'a çok fazla kar yağdı, Batı Karadeniz'e genellikle yağdı ve orada biz bir hafta şehre su veremedik çünkü elektrik kesintilerinden ötürü barajdan veremedik, çok da büyük sıkıntı çektik ve bundan dolayı eğer bizim bunlar yandaşımızsa böyle yandaş olmasın. Bunlardan dolayı siyaset olarak biz zaten bir yük çekiyoruz, burada bir eksiklik var. Bunları doğru söylüyor ama bunlar yandaş falan değil işte, bunu anlatmaya çalışıyorum. Siyaseten eğer siz bunu söylüyorsanız, “Yandaşlarınıza verdiniz, siyaset yaptınız.” diyorsanız, bunu yandşa verdisek bundan menfaatimizin olması lazım. Bakın, bunlar bizim menfaatimize değil. Bu, vatandaşımızın da bir sıkıntısı, derdi bunlar işte. Genel müdürlüklerimizin daha kaliteli, daha önüne projeler koyarak bunları çözmesi gerekiyor diye düşünüyorum. Dediğim gibi tekrar söylenecekleri söyledi, ben de onlara çok katılıyorum genellikle işleyiş konusunda. Eksikleri hepimiz görüyoruz, tespit edilen bu eksikliklere katılıyoruz.

Onun için ben de hepinizi tekrar saygıyla, sevgiyle selamlıyorum. Allah razı olsun, iyi bir çalışma oluyor. Ben Genel Müdürü de tebrik ediyorum, Allah mahcup etmesin, inşallah bu eksiklikleri doğru algılar, doğru yönetimlerle çünkü işiniz azalmış sizin, eskiden bakımını, onarımını, dağıtımını, hepsini

yapardınız. Şimdi sayınız da azalmış, işiniz gücünüz sadece denetleme olmalı. Bunları Meclisle paylaşıp eksiklerimiz varsa onları bakanlıklarla hepimiz birlikte çözmek için buradayız. Burada kimsenin tarafı filan yok, burada milletin tarafıyız, milletin malını, parasını, mülkünü korumakla mükellefiz. Bunu hepimizin aynı hassasiyetle devam ettireceğimizi bilmenizi de isterim.

Hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ederim Sayın Türkmen.

Buyurun Sayın Yavuzylmaz.

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) – Evet, TEDAŞ... 81 KİT kurumunu denetliyoruz biz. TEDAŞ bunların içinde 2019 yılı itibarıyla en fazla zarar eden 7'nci kuruluş 7. Zararı 389 milyon 440 bin 119 lira yani 21 şirkete mülklerini ve elektrik dağıtım işini özelleştirdikten sonra nasıl bu kadar zarar etmeyi başarıyor? Gerçekten bunun bilimsel olarak ve çok açılı bir şekilde incelenmesi gerekli.

Şimdi, öncelikle kurumda bir liyakat problemi var. Bunu ben mi söylüyorum? Hayır, bunu Sayıştay söylüyor. Bakın, diyor ki: “Belirtilen birimlere ilişkin asli ve sürekli görevlerin İş Kanunu’na tabi sendika üyesi olmayan işçilerle görevlendirme şeklinde sürdürülmesi 233 ve 399 sayılı KHK’nin amir hükümlerine aykırılık teşkil etmekte, ayrıca insan kaynakları yönetiminin temel amacı olan personel iş ve işlem verimliliğini de olumsuz etkilemektedir. Diğer yandan, çalışan personelce teşekküle ait kariyer planlamasına ulaşılamaması nitelikli personel istihdamını zorlaştırmakta ve neticede yeni işe alınan personelin de bir süre sonra teşekkülden ayrılmasına neden olunmaktadır.”

Evet, Sayın Genel Müdürüm, Sayıştayın bu tespitiyle ilgili gereğini yapınız.

Evet, diğer taraftan, TEDAŞ’ın görevleri ve kapsamlarını sunumunuzda anlattınız. Bakın, ben bir elektrik mühendisi olarak ve sahada kazandığım tecrübeyle yani milletvekili olduktan sonra TEDAŞ’la ilgili yaptığım denetimler neticesinde ben değerlendirmemi yapayım.

TEDAŞ’ın görevleri ve kapsamları: Bir, denetim çok zayıf. İki, kontrol çok zayıf. Üç, koordinasyon ve standardizasyon çok zayıf.

Eğitim, mühendislik ve danışmanlık, bunların ayrıca teknik olarak incelenmesi gerekir, ondan sonra düşüncemi aktarabilirim.

Kamulaştırma kısmı da malum, üzerinde büyük soru işaretleri var.

Şimdi, kurum neden ve nasıl zarar ediyor? Hemen örneğe bakalım. Kurum kime ait? Devlete ait. Devlet kime ait? Halka ait. Bakalım, halkın, kamunun yararı doğrultusunda mı bir işleyiş var yoksa zararı doğrultusunda mı? 21 adet dağıtım şirketine, özelleştirme yapılırken Meram Elektrik Dağıtım AŞ, yine Sayıştay raporlarına göre, tam özelleştirme esnasında öyle bir sayaç okuması yapıyor ki TEDAŞ’ın geliri olabilecek sayaçları düşük okuyor, özelleştirme devrinden hemen sonra kendisinin ilk sayaç okuması dolayısıyla daha yüksek çıkıyor ve bu şekilde de 39 milyon 621 bin 250 lira artı faiz haksız kazanç elde ediyor, TEDAŞ da bunu mahkemeye veriyor. Tahsil edildi mi? Hayır.

Bir diğer konu, Yeşilirmak Elektrik Dağıtım AŞ ve Fırat Elektrik Dağıtım AŞ. Bunlar da yine özelleştirme sürecinde TEDAŞ’tan mülkleri devralıyorlar, bir bakıyorlar ki TEDAŞ’ın kasasında nakit para var. Parayı ne yapıyorlar? Kendileri bu devir aşamasına geçip de devralana kadarki sürede repoya yatırıyorlar, evet, repo ve buradan da 8 milyon 750 bin 620,47 lira artı faiz hortumluyorlar. Bunun gibi sayabileceğimiz çok net... Bunlar vatandaşın parasıdır her hâlükârda, bürokratların parası olmadığına göre, siyasilerin de ortaya bir para koymadıklarını düşünürsek kaybolan bütün paralar, hortumlanan bütün paralar vatandaşın vergileri aslında.

Diğer taraftan da yine EPDK'nin bu reklam ve kira gelirleriyle ilgili olarak da bugün itibarıyla yaklaşık 200 milyon lirayı vatandaşa değil, özel dağıtım şirketlerine aktardığını görüyoruz. Ben buna “elektrik gelirlerinde kaçakçılık” diyorum. Aslında, her ne kadar “elektrik” diyorsam da TEDAŞ'a ait mülkler üzerinden yapılan, haksız bir şekilde kazanılan reklam ve kira gelirlerinin kaçakçılığı bu. Nedir kaçakçılık? TDK sözlüğünden okuyorum: “Bir devletin yasalarına karşı gelerek yapılan ticaret.” Yasalarda böyle bir düzenleme yoktu, özel dağıtım şirketlerine böyle bir gelir verilemezdi sözleşmeye göre, verilemezdi ki EPDK olaya müdahil olarak bir düzenleme yaptı ama düzenleme kamu zararına yönelik bir düzenlemedir, kamu zararı. Siz, ihaleye belirli koşullarda giren ve o doğrultuda teklif veren, kâr marjını ona göre hazırlamış ve beyan etmiş olan şirketlerin sözleşmeyi aldıktan sonra işin ifası süresi içinde eğer onların kârlarını artırmaya dönük bir işlem yapıyorsanız bunun adı, edimin ifasına fesat karıştırmaktır. Bunu EPDK yapıyorsa da bu böyledir. Dolayısıyla bu konu Türkiye'nin gündeminde kalmaya devam edecek. Bu parayı biz, sadece Cumhuriyet Halk Partisi milletvekili olarak söylemiyorum, AK PARTİ de, Milliyetçi Hareket Partisi de, İYİ PARTİ de, Saadet Partisi de, HDP de, bütün, tüm partiler EPDK'yi bu yaptığı yanlıştan geri çevireceğiz, bu parayı da vatandaşlarımızın hanesine yazdıracağız; geriye dönük de bu paralar bu şirketlerden tahsil edilecek.

Diğer bir konu, memnuniyet araştırması sonuçlarından bahsettiniz. Hani, bir sözün bir kısmı söylenir de öyle bir algı yaratılır. Söylemediğiniz kısım: Memnuniyet araştırması, çalışanların memnuniyeti ve paydaş beklentisi ve memnuniyet araştırması. Halk nerede? Halkın memnuniyet araştırması nerede? Yok. Bakın, dağıtım şirketleri de zaten 2019 yılında yüzde 72,4 memnun TEDAŞ'tan yani TEDAŞ'tan, EPDK'den, devlet kurumlarından memnun. Memnun tabii, havadan 200 milyon lirayı böyle “şak” diye bir düzenlemeyle alıyor. O 200 milyon lira da ne oluyor? Aslında hayali olarak yaratılan bir para olmadığı için vatandaşın cebinden alınıyor yani vatandaş 200 milyon lira daha fakirleştiriliyor.

Diğer bir konu, Zonguldak meselesi. Sizinle görüştük, göreve yeni gelmişsiniz, ben de Zonguldak'a hızla hareket etmeniz için faydalı olacağı düşüncesiyle...

TEDAŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖMER SAMİ YAPICI – Düzeltiyim, ben oradaydım zaten.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Evet.

Ben, Halil İbrahim Leventoğlu'yla görüştüm, kendisini telefonla aradım, hızla denetim sürecini başlatmaları gerektiğini; aksi takdirde, bu felaketin daha büyük ve telafi edilemeyecek sonuçlar doğuracağını ifade ettim ve neticesinde, ardından da kendisi görevden ayrıldı ve siz göreve gelir gelmez Zonguldak'a gittiniz. Dolayısıyla da burada aslında biz bir denetim yapmıyoruz, âdetâ, üzülerek söylüyorum, size brifing veriyoruz. Kuruma henüz daha hâkim değilsiniz, bunu maalesef, görüyorum. Size yönelik bir suçlama değil, her kim olsa, böyle bir kuruma genel müdür olarak gelse sürece hâkim olması bir zaman alacak.

Zonguldak'ta ne var? Zonguldak'ta Başkent Elektrik Dağıtım AŞ var. Başkent Elektrik Dağıtım AŞ zamanında yatırımlarını yapmamış, bünyesinde nitelikli personel barındırmamış. Bunu denetlemekle görevli olan TEDAŞ, zaten neredeyse Zonguldak'ta görevlisi yok, tamamen çekilmiş, EPDK de zaten görevini yapmıyor, o da denetim, düzenleme görevlerini yapmıyor ve neticede, Zonguldak'ta elektrik dağıtım direkleri kâğıttan direk gibi, kiminin temeli atılmamış, yapılmamış bile ve kâğıttan elektrik direği gibi hepsi; hepsi değil ama çokça ve sorunları telafi edilemeyecek boyuta ulaştıracak kadar çoktüler, devrildiler. Bunun haricinde de kronik pek çok problem var.

Ben size bir yaşadığımı anlatayım: İlk milletvekili seçildiğimde Zonguldak'ta Zonguldak Belediyesi tarafından kara yollarında bir altyapı çalışması yapılıyor BEDAŞ'la birlikte, çeşitli hatları yer altına alıyorlar ve halkımız da hâliyle tabii, durumdan rahatsız, bir an önce çalışmanın bitmesini istiyor. Bunun üzerine, bir elektrik mühendisi olarak BEDAŞ'ı toplantıya çağırdım, toplantıya geldiler,

ilk sorduğum soruyu söylüyorum: “İş programınızı verir misiniz?” dedim. Bakın, 19 mahallesi olan bir Zonguldak merkez ilçesinden bahsediyorum, pek çoğunda aynı anda çalışma var ve Zonguldak’ın coğrafyası zaten çok zor. Ve ne oldu? İş programı yok, yok iş programı. “Yapacağınızı işle ilgili malzeme, sevkiyat akış tablonuz var mı?” Yok. “Öncül işleriniz, ardıl işleriniz belli mi? Hangi işten sonra hangisini yapacaksınız? Hangi kurumlarla, nasıl koordine olacaksınız?” Yok. İnanın, bir süre tayin ettik on gün gibi ve “On gün sonra raporunuzu istiyorum yani bu programlarınızı istiyorum çünkü halka hesap vereceğiz biz milletvekili olarak.” dedim. Neticede, çok zor bir şekilde süreç yürüdü Zonguldak’ta, hâlâ öyle yürümeye devam ediyor.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sayın Vekilim, toparlayalım.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Vatandaşlarımız bunu hak etmiyor. Burada görev sadece TEDAŞ’ın değil, aynı zamanda EPDK’nin. Vatandaşlarımızın bozulan elektronik cihazlarını, biz eğer “Güçlü devletiz” diyorsak, teknolojiğimizle hangisinin bozulduğunu tespit edip, hangi süre aralığında olduğunu tespit edip onları BEDAŞ’ın kapısında süründürmeden gerekli tazminatı ödemesini bilmeliyiz. Bunu TEDAŞ mutlaka yapmalıdır ve kurumlar da mutlaka bunu gerçekleştirmelidir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sayın Vekilim, toparlayalım lütfen.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Toparlıyorum.

Gelelim olağandışı giderlere. Şimdi ben bunu biraz netleştireyim. 2018 yılı TEDAŞ Sayıştay denetim raporu, okuyorum: “Diğer çeşitli malzeme gider tablosu. TEDAŞ Genel Müdürlüğü Misafirhanesi, kat holleri ile lobi kısmına halı alımı.” Ne kadardır sizce? 223.902. Nedir bu halı? Uçan halı mı? Vatandaşımızın bunca ekonomik sıkıntısının olduğu bir süreçte bu kadar pahalı bir gider kalemi TEDAŞ’a yaklaşıyor mu?

Evet, toparlıyorum. Özellikle iki konuyla toparlamak istiyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Lütfen, Sayın Vekilim. Bakın, on dakika süre verdik.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Sayın Mevlüt Karakaya on bir dakika konuştu, en ufak bir müdahalede bulunmadınız.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Bakın, şu anda...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Bitince de ben zaten uyaracaktım.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Şu anda on iki dakika oldu, lütfen. Bakın, siz herkese kurallı davranmaları konusunda uyarıda bulunuyorsunuz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Evet.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Lütfen, bizim de kuralımız on dakika. Siz de on dakikayla konuşmanızı sınırlandırın.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – O süreyi siz belirlediniz, bizden rıza almadınız ki.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Nasıl? Bütün arkadaşlarımız belirledi.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Hangi arkadaşlar ya?

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Onayladık, lütfen.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) - Konuşmayan arkadaşlarımız mı?

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Ne demek konuşmayan arkadaşlar ya?

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Ya, söz almayan arkadaşlar mı dedi?

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Daha önce de yedi dakika konuştunuz. Şimdi, aynı şeyleri tekrarladıkça...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Siz de oyaladıkça süreyi uzatıyorsunuz. Ben de anlıyorum ki amaç beni konuşturmamak.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Yok, konuşuyorsunuz zaten.

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – En çok siz konuşuyorsunuz Sayın Vekilim, kimse engellemiyor.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Müdahale etmezseniz bitiyor.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Ya, o, en çok okuyor, en çok çalışıyor.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Çalışsın, itirazımız mı var?

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Ne çalışsın? Halkın, vatandaşın parası çarçur edilmiş.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – İlave bir dakika daha söz vereceğim ve kapatacağım, lütfen.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Sayın Başkan, size faydası var, zararı yok; iyi çalışıyor adam.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Kendisine faydası olur belki.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Var, var.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Buyurun lütfen, Sayın Vekilim.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Şimdi, söylediğiniz söze cevap vermek durumundayım. Ya özür dileyin ya da cevap vereyim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Kendisine de faydası olur dedim, bir şey demedim ki. Kötü bir şey mi yani? Kendinizi geliştirmeniz...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Demek ki sizin bakış açınız gibi değerlendirmiyorum siyasetinizi. Ben acı çekiyorum şu anda.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Farklı olacak tabii, herkesin görüşü farklı.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Evet, şunu soruyorum: 2020 yılı itibarıyla yapılandırılan tarımsal sulama, belediye ve diğer abone gruplarıyla ilgili kaç aboneye, kaç TL’lik yapılandırma yapılmıştır? Ve yapılandırılmayan tarımsal sulama, belediye, diğer abone gruplarına ilişkin abone sayısını ve kaç TL’lik yapılandırma yapılmadığını soruyorum. Borçlu belediyeler listesini ve ne kadar borçları olduğunu soruyorum.

Evet, son olarak da -netleştirmek açısından söylüyorum- toplantının başında bir siyasi partinin Sayın Genel Başkanıyla ilgili bir durumu, o partinin milletvekilleri ifade ettiler. Ben işin şu tarafındayım, onu ifade edeyim, “tweet”i atan her kimse, her kimse -sonuçta bir “tweet” atılmış, biri atmış- ben kınıyorum, mahkemede de kim olduğu ortaya çıkar ama kim olursa olsun kınamam da yerini bulsun diyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, teşekkür ediyorum Sayın Vekilim.

Sayın Gaydalı, buyurun.

MAHMUT CELADET GAYDALI (Bitlis) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Komisyonun değerli üyeleri ve misafirler; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bilindiği üzere uzun zamandır gerek Genel Kurulda yapılan tartışmalar gerekse önergelerle bu kayıp kaçak bedelleri hususu en çok gündeme gelen konulardan biridir. Özellikle DEDAŞ, bu hususta ön plana çıkan dağıtım şirketlerinden biridir. En çok kayıp kaçak oranının bu bölgede meydana geldiği vurguları, bölge insanının kaçak elektrik kullandığı izlenimini topluma yaymıştır. Bu algı, doğru bir algı değildir. Bence şirketler de bu algının oluşmasında büyük bir katkı sağlamıştır. Aynı konuyu aslında Elektrik Üretim AŞ’de de gündeme getireceğim fakat birkaç konunun net bir şekilde ortaya çıkarılması gerekmektedir. Bunlardan biri, kayıp ve kaçak kavramları birbirinden farklıdır ve aynı anda verilmesi, dağıtım şirketlerinin sorumluluklarını örtme çabası olarak görülmektedir. Yani kaçak, belki haksız bir kullanımdır ve dağıtım şirketinden ziyade vatandaşın bireysel sorumluluğudur fakat “kayıp” denildiğinde bizatihi dağıtım şirketinin sorumluluğudur. Bu iki farklı sorumluluk alanının bir kalemde verilmesi, en basit tabirle vatandaşa yapılan bir haksızlıktır. Ben özellikle şu sorularıma cevap istiyorum: Son beş yılın DEDAŞ açısından toplam kayıp kaçak miktarı nedir? Bunlardan ne kadarı kaçak kullanımdan ne kadarı kayıp miktarından oluşmaktadır? Bunun yıllara göre dağılımı nedir? Ve yine aynı sorum VEDAŞ için de geçerlidir. Eğer bu yönlü bir veri yoksa yani ne kadar kayıp ne kadar kaçak tespit edilemiyorsa, buna kaçak kullanım imajı vermek doğru değildir; en basitinden bölge insanına yapılan bir haksızlıktır.

Diğer bir husus, bölgede süregelen elektrik kesintileri. Altyapı yetersizliği, mevcut altyapının eski olması bilinen bir gerçektir. EPDK’nin yüzde 40 oranında kaçak elektrik tespit edilen yerler için Dağıtım Sistemindeki Kayıpların Azaltılmasına Dair Tedbirler Yönetmeliği mevcuttur. Buna göre, kayıp kaçak olan yerlerde ölçme ve kayıt cihazı takılması var ama DEDAŞ bu husustan niçin muaf tutulmuştur? Diğer bölgelerde elektrik dağıtmakla yükümlü şirketler, elektrik kesintisi durumunda tüketiciye tazminat ödüyorlar. DEDAŞ’ın yetersiz altyapısı yüzünden -özellikle kış aylarında- günlerce elektrik kesintileri yaşanmaktadır. Bu ölçme ve kayıt cihazlarından muaf tutulma, aslında, yetersiz altyapının itirafıdır. Bir de bu elektrik kesintisi hususu, içinde bulunduğumuz yüzyılda artık, insanlık onuruna aykırı bir husus hâline gelmiştir. 50 kalem vergi alınmıyor, kullandığı elektriğin 2-3 katı fatura ödüyor üstüne üstlük, ödemeyince elektrikler kesiliyor.

İşte, son olaylardan biri de Şırnak’ta meydana geldi. Yirmi yıl öncesine kadar uzanan borçlar yüzünden 13 köye 8 milyon liralık elektrik faturası çıkarıldı. Şimdi, köy halkından 8 milyon lira isteniyor. Bu, ne akla ne de mantığa yatkın bir çözüm değil.

Yine, Batman’da derme çatma bir evde engelli oğluyla yaşayan ve tek maaşı, engelli maaşı olan 85 yaşındaki Peyruze Tola’nın hem kaçak elektrik gerekçesiyle elektriği kesildi hem de 5.500 lira ceza uygulandı. Tamam, alınacaksa alınacak, kaçaksa kaçak da vicdanlı insanlar olmayı ne zaman bıraktık? Herkes aynı oranda vergi ödeyecek ama herkesin geliri aynı olmayacak; burada adalet yok. Geliri asgari ücretin altında olanlar için elektrik faturası yollamak dahi doğru değildir. Devlet, fakire fukaraya yardım etmeyecekse, onlardan dahi su, elektrik, doğal gaz faturaları kesecekse kime yardım edecek?

Şimdi, elektrik dağıtım şirketleri bölgeye yeterli altyapı yatırımı yapmıyor. Bölgede 90’lı yıllardan kalma trafoların, elektrik direklerinin ve hatlarının varlığı, kayıp oranının zirve yapmasına neden olmaktadır. Kimi zaman da insan hayatını tehlikeye atan iş cinayetlerine sebebiyet vermektedir. Bakın, size birkaç örnek vereyim. 9 Temmuz 2020 tarihinde Diyarbakır Bağlar ilçesi Cengizler Caddesinde yüksek voltajdan kaynaklı çıkan yangın sonrasında 3 esnafın iş yeri yandı. 10 Aralık 2019 tarihinde Sur’a bağlı Karaçalı Mahallesi’nde kış ortasında on gün boyunca bozuk duran trafo tamir edilmeyince mahallenin tamamı günlerce elektriksiz kaldı. Mardin Derik ilçesi Kocatepe kırsal mahallesinde 150 dönüm buğday tarlası, DEDAŞ enerji hatlarına gelen farklı voltajdan kaynaklı olarak küle döndü. Mardin Derik’te DEDAŞ’ın -tüm şikâyetlere rağmen- üç yıldır bakımını yapmadığı elektrik tellerine basan Abit

Boz hayatını kaybetti. Diyarbakır Çermik’te çalışırken iş güvenliği sağlanmadığı için Ramazan Karataş yaşamını yitirdi. Diyarbakır Ticaret ve Sanayi Odasının yaptığı açıklamada DEDAŞ’ın enerji nakil hatlarını yenilemediği, yine, nakil hatlarında kalitesiz mal kullanıldığı ifade edilmektedir.

Bir başka husus, uzun süreli elektrik kesintileridir. Altyapı eksikliği ve değiştirilmesi gereken elektrik direklerinden kaynaklı olarak kimi zaman on günü de aşan uzun elektrik kesintileri; sağlık, ısınma ve hijyen gibi temel ihtiyaçların karşılanmamasına neden olmaktadır.

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Mardin dönem sözcüsü, Mardin’de borç iddiasıyla 10 Mayıs 2020 tarihinden bu yana kırsal mahallelerin elektriklerini 3 fazdan 1 faza indiren DEDAŞ’ın, kırsal mahallelerde yaşayan yurttaşların borçlarının olup olmadığına bakmaksızın dağıtım merkezinden mahalle merkezlerini de içine alacak şekilde tümenden enerji kesintisi yaptığını dile getirdi.

Tüm bu örnekler ve meydana gelen olaylar düşünüldüğünde kayıp oranlarının kaçaktan daha fazla olduğunu ve dağıtım şirketlerinin yerine getirmediği altyapı hizmet sorumluluklarının Türkiye’nin tamamına fatura edildiği izlenimi çıkmaktadır. Hane halkından çiftçisine kadar bölge insanı aslında büyük bir mağduriyetle karşı karşıyadır. Dicle üzerinde Türkiye’nin en büyük barajları ve bu barajlardan üretilen elektrik Türkiye’nin birçok iline dağıtılmaktayken ortaya çıkan kaçakların sadece o halka giydirilmesi doğru bir yaklaşım değildir. DEDAŞ’ın da bu hususta sorumluluk alması ve bu algıyı yıkması en büyük önceliği olmalıdır.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Gaydalı.

Buyurun Sayın Kaşıkçı.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

4.- Hatay Milletvekili Lütfi Kaşıkçı’nın, Sakarya Milletvekili Ümit Dikbayır’ın açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Sayın Genel Müdürüm, hoş geldiniz. Tabii, toplantının sonu oldu ama...

Sayın Başkanım, kurumla ilgili aslında bir önerim yok, bir soru sormayacağım fakat toplantı başladığı zaman yaşanan hadiselerle ilgili ben de küçük bir açıklama yapmak istiyorum. Burada amacım tartışma çıkarmak da değil kesinlikle. Yani, ben de iki buçuk yılı aşkın bir süredir bu Komisyonun bir üyesi olarak çalışıyorum. Buradaki değerli Komisyon üyelerimiz de değerli milletvekillerimiz de -biz nasıl herkesi öğrendiysek- bizim tavrımızı, tarzımızı öğrenmiştir.

Ben, sadece, burada olmayan bir isimle ilgili bir açıklama yapmak istiyorum. Biz kurumlarımızı yeri geliyor eleştiriyoruz, bürokratlarımızı eleştiriyoruz. Geçen sene yanlış hatırlıyorsam Devlet Demiryollarının Genel Müdürünün atmış olduğu bir “tweet”le ilgili herkes burada üzerine düşen açıklamayı yaptı.

Fakat, değerli arkadaşlar, sözüme şöyle başlayayım aslında: Bir kere bir bürokratin, bir Genel Müdürün, böylesine önemli bir kurumda çalışan hiç kimsenin siyasete girmemesini bizler de arzu ederiz. Hele ki sosyal medya hesabından böyle bir çirkin açıklama yapmak hiç kimseye yakışmaz. Yapan varsa, ben de kınıyorum, bunu peşinen söylüyorum. Ancak, bugün burada öyle bir olaya şahit olduk ki özellikle son günlerde Türkiye’de yaşanan bir örneğin küçük bir benzerini burada yaşadık. Nedir bu? Sosyal medyada bir ters algı oluşturuluyor, daha sonra kamuoyuna bu ters algıyı gerçekmiş gibi verip onun üzerinden bir siyaset yapılıyor.

Bakın, Sayın Başkanım, arkadaşımız burada yok, ben onun sözcüsü de değilim ama biz bu kurumu denetlerken aynı zamanda bu kurumda çalışan isimlerin de hakkını, hukukunu savunmak zorunda değil miyiz? Onlarla ilgili yapılan bir eleştiri, bir yanlış yapıldığı zaman nasıl hep beraber üzerine gidiyorsak bir arkadaşımızla ilgili ortaya konulan yanlış bir durum olduğu zaman da onu savunmak da bize düşer.

Bugün ismi geçen arkadaş Genel Müdür Yardımcısı Bora Ülker. İYİ PARTİ milletvekilleri -keşke burada olsalardı- geldiler, şov yaptılar, ortalığı karıştırıp, gittiler. Ben konuyu biliyorum. İYİ PARTİ Genel Başkan Yardımcısı “Bora Niyazioğlu isminde bir hesaptan Genel Başkanımıza hakaret edildi.” deyip daha sonra dönüp Bora Ülker’i suçluyor. Böyle bir şey olabilir mi ya? “Tweet”i atan Bora Niyazioğlu, senin hesap sorman gereken Bora Niyazioğlu, dönüyorsun Genel Müdür Yardımcısı Bora Ülker’i suçluyorsun.

Şimdi, düşünün, benim fotoğrafım alınmış, bir Twitter sayfası açılmış. “Lütfü Kaşıkçıoğlu” diye bir sayfa ve benim fotoğrafım var. Şimdi, bu sayfadan yapılan paylaşımla nasıl beni suçlayabilirsiniz, böyle bir şey olabilir mi? Sosyal medyada İYİ PARTİ bunu bir kampanya hâline dönüştürdü ve Bora Ülker’i hedef gösterip Bora Ülker’in üzerine yüzlerce insan yazı yazdı. Bora Ülker de çıktı, bir basın açıklaması yaptı “Arkadaşlar, bu hesap benim değil. Benim ismim Bora Niyazioğlu değil, benim ismim Bora Ülker. Benim fotoğrafımı almış ve sahte bir hesap açmışlar.” dedi. Bununla ilgili Anadolu Ajansına da bir açıklama yaptı Bora Ülker ancak bugün Bora Ülker’le ilgili ne bölücülüğü kaldı ne söylenmeyen bir söz kaldı. Arkadaşlar da biliyor, Bora Ülker çıktı, basına bir açıklama yaptı ve konuyu anlatan, izah eden bir açıklamayla konuyu kapattı. Arkadaşlar hâlâ ikna olmadıysa gider, Bora Ülker’le ilgili bir dava açarlar ki açmışlar. E, bunun tartışılacağı yer burası değil ki efendim. Geldiniz, celallendiniz birden, kurumun üzerine yürüyorsunuz. Burada olmayan bir arkadaşla ilgili ağza alınmayacak kelimeler, ifadeler sundunuz ve ondan sonra çektiniz gittiniz. Şimdi, bu arkadaş burada yok, kim savunacak bu arkadaş? Bu arkadaşın da çocuğu var, çocuğu var, hanımı var, eşi var, dostu var.

Bugün ben bu açıklamayı yapmasam bu Komisyon raporu, tutanakları atıyorum üç yıl, beş yıl, on yıl sonra okunsa... Ya, Bora Ülker’le ilgili neler söylenmedi ki. Yani, oluşturulan ters algı ve nihayetinde, bir Genel Müdür Yardımcısına yapılan bir itibar suikastı. Ben, bunu anlatmak istedim. Kalktım, arkadaşlara burada otururken de söyledim “Yanlış yapıyorsunuz.” dedim. Bu konuyu... Sayın Genel Başkanınıza şirin gözükme için burada gelip kurumu dövmeye çalışıyorsunuz. Varsa böyle bir şey, hep beraber buna itiraz edelim, bunu eleştirelim.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Hayret bir şey ya! Mahkemeye...

LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – Bakın, arkadaşlar, ben bir tartışma açmak istemedim. Ben sadece Cumhuriyet Halk...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sayın Vekilim, lütfen. Bakın, karşılıklı konuşmayalım. Söz verdim, lütfen.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Hayır, ne zaman bitecek?

Hayır, söylediğim şey şu: Mahkemeye verilmiş bir konu, neticelenmesi gerekli...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – E, lütfen devam etsin, Sayın Vekilim, devam etsin konuşmasına. Niye siz müdahale ediyorsunuz?

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yahu, aleyhinde bir şey demiyorum ben. Teknik bir şey söylediğim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Ama tamam, müdahale etmeyin.

LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – Deniz Bey, müsaade ederseniz.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Buyurun Sayın Vekilim.

LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – Cumhuriyet Halk Partili milletvekillerimizin de bu yanlış algıya kapıldıklarını ben üzülerek gördüm. Bunu düzeltmeye çalışıyorum şu an, başka bir şey yapmaya çalışmıyorum.

Şimdi, mahkemeye intikal etmiş bir olay varken, buraya geldik -burası teknik bir Komisyon-burada kurumumuzu denetleyeceğiz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Sayın Vekilim, peki, Devlet Bahçeli’yle ilgili birisi atsa, sonra da “Ben atmadım.” dese, ne olur?

LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – Mahkemeye verirsin, inanmıyorsan. Ya inanırsın -A şıkkı- ya da mahkemeye verirsin.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Mahkemeye verilir, anlarız.

LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – Tamam, mahkemede olan bir insanla ilgili...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Biz de onu söylüyoruz, mahkemenin sonucu beklensin. Ne kimse karalansın ne kimse aklansın.

LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – Bakın, mahkemeye intikal etmiş bir olayla ilgili...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Ben Dijital Mecralar Komisyonu üyesiyim yani bu ve benzeri pek çok örneği inceliyoruz.

LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – Bakın, Deniz Bey...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Lütfen karşılıklı konuşmayalım.

LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – Deniz Bey, mahkemeye intikal etmiş bir olayla ilgili Yasin Öztürk’ün yaptığı açıklamayı -tutanakları getirdim- söylüyorum: “Bakın, bu bürokrat bölücünün ta kendisidir. Bu bürokrat 5 milyon insana hakaret etmiştir. Genel Müdüre sesleniyorum: Bu bürokrati nasıl daha burada tutarsınız?” Hayırdır ya, bu hakkı sana kim veriyor? Git, mahkemede hakkını ara. Elbette ki böyle bir açıklama... Sen inanmıyorsan dahi “Bu açıklamayı ben yaptım.” tarzındaki bir açıklamaya inanmıyorsan dahi gideceksin mahkemede sonucu neticelendireceksin ve çıkacaksın geleceksin. Ona rağmen Bora Ülker olduğu mahkeme tarafından tespit edildiği hâlde o arkadaş bu kurumda duruyorsa eğer, hep beraber buna tepki koyarız zaten. Ama bugün yapılan bu değildi ki. Bugün yapılan, burada olmayan...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sayın Vekilim, toparlayalım.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Masumiyet karinesi var. Doğru söylüyorsunuz.

LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – Efendim, masumiyet karinesini... Bakın, Atila Bey...

ATİLA SERTEL (İzmir) – Ya, bu o arkadaş için de var yani onu söylüyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Arkadaşlar, lütfen karşılıklı konuşmayalım.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Hayır, anlaşıyoruz.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sayın Kaşıkçı, toparlayalım.

LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – Sayın Başkanım, ben bir tartışma yaratmak için değil, burada olmayan bir arkadaşın hakkını hukukunu savunmak adına bunları söyledim.

Ha, Sayın Genel Müdürüm, ben sizi de eleştiriyorum: Bu arkadaşımızın hakkını hukukunu savunmak size de düşer aynı zamanda. Bakın, burada kendisine yönelik çok ağır kelimeler konuşular. Şunu dahi diyebilirdiniz: “Arkadaşlar, bu konu mahkemeye intikal etti.” veya şunu diyebilirdiniz: “Kurum olarak verdiğimiz cevabı...”

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Onu söyledi Sayın Vekilim.

LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – Şimdi, İYİ PARTİ yazı yazmış “Bora Niyazioğlu diye biri var mı?” diye, kurum da demiş ki: “Yok, böyle biri yok.” Hakikaten yok. “Tweet”i atan -tekrar söylüyorum- Bora Niyazioğlu, bugün bu toplantıda ismi geçen Bora Ülker. Hepimizin başına gelebilir efendim bu. Buradan yürüyüp, siyaseten gelip bu olayı buraya yansıtmayı da ben çok etik bulmadığımı ifade ediyorum.

Tekrardan teşekkür ediyorum Başkanım.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Kaşıkçı.

Evet, sayın milletvekillerimizin konuşmaları tamamlanmıştır.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Herkes kendi genel başkanıyla ilgili böyle bir durum olduğunda aynı sakinliğini korusun.

II. OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Komisyon Başkanı Mustafa Savaş'ın, Sakarya Milletvekili Ümit Dikbayır'ın açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Şimdi, Sayın Genel Müdüre ben söz vermeden önce ben de kısa bir söz almak istiyorum izninizle.

Tabii, toplantının başında İYİ PARTİ Milletvekilimiz Sayın Dikbayır'ın dile getirdiği hususla ilgili ben de birkaç kelam etmek istiyorum. Tabii, son dönemde maalesef sosyal medya mecraları...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Mahkeme değilsiniz siz Başkanım ya! Sanki olmamış gibi...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Lütfen! Sen benim sözümü niye kesiyorsun ya! Lütfen!

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Ama bu kadar taraflı da olunmaz yani.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Ama bir dakika, ben bir şey...

ESİN KARA (Konya) – Ne söyleyeceğini biliyor musun?

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Tabii, son dönemde maalesef sosyal medya mecraları hakaret ve küfretme aracı hâline geldi. Sosyal medya sorumsuz bir alan değildir. Sosyal medya üzerinden her kime olursa olsun -bu şahıs olabilir, milletvekili olabilir, parti genel başkanı olabilir- yapılan tüm hakaretlere karşı olduğumu ifade etmek istiyorum.

İYİ PARTİ Milletvekilimiz Sayın Dikbayır'ın dile getirdiği hususun yargıya intikal ettiği anlaşılmaktadır.

Sayın Genel Müdürüm, yargı sürecinin takip edilerek sonucuna göre işlem yapılmasını bekliyoruz.

Evet, sayın vekillerimizin sorularını, görüşlerini dinlediniz. Şimdi, bunlara...

Tabii, bir de ayrıca Sayın Genel Müdürüm, vekilimize toplantı başlamadan önce söz verdik. Tabii, usulümüzün dışına çıkarak nezaket kuralları içerisinde. İYİ PARTİ milletvekilimiz -Genel Başkan Yardımcısı- geldi, bizden rica etti. Ben de usulümüzün dışına çıkarak söz verdim ve kendisi

dile getirdi. Dile getirdikten sonra üyemiz olan Sayın Öztürk bizim tarafa yani özellikle AK PARTİ’li milletvekillerinin bulunduğu, arkadaşlarımızın yönüne bakarak hoş olmayan bir tarz içerisine girdi. Yani, bunu tasvip etmiyorum, şık değildi, hoş değildi.

Buyurun Sayın Genel Müdürüm. Sözü size veriyorum.

IV. İHTİSAS KOMİSYONLARI (Devam)

A) GÖRÜŞMELER (Devam)

1.- Türkiye Elektrik Dağıtım AŞ Genel Müdürlüğünün (TEDAŞ) 2017 ve 2018 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri (Devam)

TEDAŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖMER SAMİ YAPICI – Sayın Başkan, değerli milletvekillerim; bu değerli tespit, öneri ve tavsiyeleriniz için teşekkür ediyorum.

Sizin de buyurduğunuz gibi, “web” sayfasında tutanakların yayımlanmasından itibaren belirtilen sürede cevapları yazılı olarak gönderip sizlere arz edeceğiz.

Teşekkür ediyorum.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Evet, ben teşekkür ediyorum.

Türkiye Elektrik Dağıtım AŞ. Genel Müdürlüğünün 2017 ve 2018 yılı hesap dönemine ilişkin sonuç bölümünü ayrı ayrı okutup ibraya sunuyorum:

Önce 2017 yılı sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sonuç: Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketinin 2017 bilançosu ve 216 milyon 200 bin 38,88 Türk lirası dönem zararıyla kapanan gelir tablosu tasvibe sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – İbra edenler... Etmeyenler... İbra edilmiştir.

Şimdi 2018 yılı sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sonuç: Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketinin 2018 yılı bilançosu ve 41 milyon 878 bin 656,51 Türk lirası dönem zararıyla kapanan gelir tablosu tasvibe sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – İbra edenler... Etmeyenler... İbra edilmiştir.

Türkiye Elektrik Dağıtım AŞ Genel Müdürlüğünün 2017 ve 2018 yıllarına ait üst komisyon toplantısı tamamlanmıştır.

Tüm katılımcılara teşekkür ederim.

Son sözü teşekkür için tekrar Sayın Genel Müdüre veriyorum.

TEDAŞ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ÖMER SAMİ YAPICI – Efendim, tekrardan bu değerli katkılarınız, tavsiyeleriniz, eleştirileriniz için dahi teşekkür ederim.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sayın Genel Müdürüm, işlerinizde kolaylıklar diliyorum, başarılar diliyorum. Hayırlı uğurlu olsun tekrar yeni göreviniz.

Değerli Komisyon üyelerimiz, gündemimize 24 Şubat 2021 Çarşamba günü Türkiye Elektrik İletim AŞ Genel Müdürlüğünün 2017-2018 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam edeceğiz.

Toplantıyı kapatıyorum.

Kapanma Saati: 18.12